
EPILEPSIA PRINTTINÄ

Roosa Salokangas

Opinnäytetyö

Ammattikorkeakoulututkinto

Tiivistelmä

Koulutusala Kulttuuriala	
Koulutusohjelma Muotoilun koulutusohjelma	
Työn tekijä(t) Roosa Salokangas	
Työn nimi Epilepsia printtinä	
Päiväys	03.05 2011
Sivumäärä/Liitteet	52/5
Ohjaaja(t) Riitta Junnila-Savolainen, Elina Sillanpää	
Toimeksiantaja/Yhteistyökumppani(t) Epilepsialiitto ry	
<p>Opinnäytetyön tekijän tarkoituksena oli suunnitella printtejä, jotka kuvastavat epilepsiaa. Tekijä on sairastanut epilepsiaa noin viisi vuotta, mutta tiedot sairaudesta ovat olleet silti puutteelliset. Tekijä päätti tutkia lisää omia tuntemuksiaan sekä hieman myös muiden tuntemuksia epilepsian sairastamisesta muun muassa kirjojen kautta. Näitä tuntemuksia suunnittelija toi ilmi kuvallisin keinoin, pääasiassa piirtäen ja Adobe Photoshop- tietokoneohjelmaa apuna käyttäen.</p> <p>Yhteistyökumppaniksi pyydettiin Epilepsialiitto ry, josta luvattiin aluksi kommentoida tehtyjä kuvia. Printtejä lähetettiin prosessin edetessä kahdessa erässä sähköpostitse. Suunnittelija kävi myös tapaamassa yhteyshenkilöitään Epilepsialiiton keskustoimistossa Helsingissä. Printtejä nähtyään heidän vastaanottonsa oli innostunut. Yhteistyökumppani on kiinnostunut useista printeistä sekä yhden printin pohjalta valmistettavasta uniikista seinätekstiilistä. Yhteistyö tekijän ja Epilepsialiiton välillä jatkuu opinnäytetyöprosessin jälkeen, joka olikin toivottavaa.</p> <p>Muita tavoitteita oli päästä irti suunnittelijalle ominaisesta sensuroivasta tavasta luonnostella. Itsekriittisenä ihmisenä, suunnittelijalla on tapanaan sensuroida itseään jo ennen kuin päässä oleva ajatus on saatu paperille. Alussa kaikenlainen asioiden kaunistelu sai siis jäädä. Tekijä onnistui tavoitteessaan siltä osin, että piirsi myös rankkoja aiheita, huumoria unohtamatta. Arvostelujen pelossa tekijä ei kuitenkaan vapautunut kokeilemaan erilaisia luonnostelutapoja. Esimerkiksi väreihin ei juuri koskettu vaan tekijä käytti pääasiassa tusseja sekä lyijy- ja kuulakärkikyniä. Suunnittelutyö sujui kuitenkin suhteellisen vaivattomasti ja suunnittelija tunsu onnistuneensa printeissään.</p>	
Avainsanat printti, epilepsia, luonnostelu, tunteiden ilmaisu kuvallisesti	
Liite 4 tekijän hallussa	

Abstract

Field of Study Culture			
Degree Programme Degree Programme in Design			
Author(s) Roosa Salokangas			
Title of Thesis Epilepsy as a print			
Date	03.05 2011	Pages/Appendices	52/5
Supervisor(s) Riitta Junnila-Savolainen, Elina Sillanpää			
Project/Partners The Finnis Epilepsy Association (FEA)			
<p>The purpose of the final project with thesis was to design prints which reflect epilepsy. The author has suffered from epilepsy for about five years, but the details of illness were still incomplete. The author decided to investigate further her own feelings and the feelings of some other epileptics for example via books. These feelings the designer brought about by means of visual arts. Mainly drawing and Adobe Photoshop computer program were used.</p> <p>The Finnish Epilepsy Association (FEA) was asked for association. They promised to comment on the completed prints. Prints were sent in two sets by e-mail. The designer also met her contact at FEA Central Office in Helsinki. After the prints were seen, the reception was enthusiastic. FEA is interested in a number of prints included one unique wall textile made on a basis of a print. Co-operation between the author and FEA continues after the process, which was desirable.</p> <p>Another objective was to get out of the way of drafting typical for designers. As a self-critical person, the designer has a habit of censoring herself before the idea has even reached the paper. At the beginning, any kind of embellishment had to be forgotten. The author succeeded in this aim in that she also drew subjects on rough topics, without forgetting humour. Being afraid of criticism, the author wasn't emancipated enough to try different ways to sketch. For example, the colours weren't used much. The author used mainly markers, pencils and ballpoint pens. However, the design work proceeded relatively painlessly and the designer felt she succeeded in her prints.</p>			
Keywords print, epilepsy, sketching, bringing out feelings by means of visual arts			
Appendices 4 is in author's charge			

SISÄLTÖ

1 OPINNÄYTETYÖN KÄSITTEITÄ.....	2
2 TYÖN TARKOITUS.....	3
3 ALKU JA JUURI.....	4
4 YHTEISTYÖKUMPPANI	6
5 OPINNÄYTETYÖN KULKU	8
6 MIELESTÄ PAPERILLE JA TIETOKONEELLE	9
6.1 Ensimmäiset versiot printeistä	14
6.1.1 Alussa on AIVOT.....	15
6.1.2 Tulee KOHTAUS	22
6.1.3 Tarvitaan LÄÄKITYS.....	34
6.1.4 PELKO, HUOLI ja TUKI	40
7 JATKOKEHITTELYYN VALITUT PRINTIT	46
8 POHDINTA.....	49
KUVALUETTELO	52
AINEISTOT	52
LÄHTEET.....	52
LIITTEET	
Liite 1 Tunnetila: Déjà vu – kohtaukseton kohtaus	
Liite 2 Epilepsialiitolle ja Tiina Leinolle 31.1 2011 lähetetty kuvaesitys, osa 1	
Liite 3 Epilepsialiitolle 10.2 ja Tiina Leinolle 11.2 2011 lähetetty kuvaesitys, osa 2	
Liite 4 Kansio valituista printeistä, tekijän hallussa	
Liite 5 Opinnäytetyön ohjaus- ja hankkeistamissopimus	

1 OPINNÄYTETYÖN KÄSITTEITÄ

”Epilepsia

Epilepsialla tarkoitetaan eräitä kohtauksittain ilmeneviä sairauksia, joille ovat tunnusomaisia aivoperäiset oireet, kuten tajunnan, liikkeiden, aistitoimintojen tai käyttäytymisen häiriöt, kouristukset tai lyhyet poissaolokohtaukset tai sekavuustilat. Epilepsia johtuu usein aivovauriosta, joka liittyy aivokasvaimeen, aivotulehdukseen, verenkiertohäiriöön tai myrkytykseen, mutta aina ei syytä saada selville. Epilepsia voi ilmetä erityyppisinä kohtauksina, joita edeltää usein ennakkotuntemus eli aura. Ison epilepsiakohtauksen (grand mal) aikana potilas yleensä menettää tajuntansa ja kohtaus voi kestää useita minuutteja.” (www.tohtori.fi.)

”grand mal, GM, epilepsia major, suuri epilepsiakohtaus

suuri kouristuksellinen epileptinen kohtaus, toonis-klooninen epileptinen kohtaus.”
(www.tohtori.fi.)

”epilepsia minor, petit mal, pikkukohtaus

taajaan esiintyviä epileptisiä kohtauksia, joille on ominaista muutaman sekunnin kesto ja mahdollisesti lyhyet paikalliset lihaskouristukset”. (www.tohtori.fi.)

Déjà vu:lla ja kohtauksettomalla kohtauksella tarkoitan tässä työssä epilepsiakohtausta, jolloin ei tule varsinaista tajuttomuus- kouristuskohtausta (grand mal). Déjà vu voi kyllä joskus enteillä tajuttomuus-kouristuskohtausta. Minulle déjà vu on sama, kuin ennakkotuntemus ja lyhyt poissaolokohtaus. Epilepsiaan liittyvä déjà vu poikkeaa ainakin minulla tavanomaisesta déjà vu:sta siten, että ennen koetun tunteeseen liittyy vahvasti pelko.

Ammatilliset käsitteet

Kuosi- sanalla tarkoitan työssäni jatkuvan toistuvaa kuviointia ja **printillä** yksittäistä kuvaa esimerkiksi t-paidassa.

2 TYÖN TARKOITUS

Päämääränäni on suunnitella printtejä, jotka kuvastavat epilepsiaa. Olen itse epilettikko ja haluan tuoda tällä tavalla ajatuksia sairaudestani esiin. Prosessin alussa en kohdistu luonnoksia mihinkään tiettyyn tuotteeseen, vaan annan tulla paperille kaiken, mitä epilepsia tuo minulle mieleen ilman rajoittavia tekijöitä. Toivon myös saavani yhteistyökumppanikseni Epilepsialiiton.

Työni alkuvaiheessa tavoitteenani ei ole yrittää miellyttää kaikkia, vaan tutkia piirtämisen kautta sitä, miltä elämä sairauden kanssa minusta tuntuu. Toivon, että kykenen tuomaan paperille, ja sitä kautta eri tuotteisiin, epilepsiasta johtuen kokemiani tunteita; huumoria, itseironiaa, väsymystä ja tuskaa. Otan tietysti prosessin aikana potentiaaliselta asiakkaaltani Epilepsialiitolta muutosehdotuksia ja toiveita vastaan, mutta vasta kun olen saanut oman mieleni paperille. Pysin myös ottamaan selvää siitä, minkälaisia tuntemuksia muilla epilettikoilla on. Lopullisten printtien tulisi siis miellyttää mahdollisimman monia, jotta tuotteita menisi kaupaksi.

Koska Epilepsialiitto ei ole varsinainen printtien tilaaja, tuotetta johon printtejä olisi tarkoitus suunnitella, ei myöskään heidän puoleltaan ole mitenkään määritelty. Mahdollinen kuosien tai printtien myynti tapahtuu vasta opinnäytetyöprosessin jälkeen. Ensimmäinen oman printin kaupaksi saaminen olisi hieno saavutus ja valaisi uskoa omiin kykyihini.

Yksi opinnäytetyöni tavoitteista on päästä irti minulle ominaisesta ”sensuroivasta” tavasta luonnostella. Koska olen hyvin itsekriittinen, tapanani on sensuroida itseäni jo ennen kuin päässäni oleva ajatus on päässyt paperille. Alussa siis kaikenlainen asioiden kaunistelu saa jäädä.

3 ALKU JA JUURI

Olen sairastanut epilepsiaa noin viisi vuotta. Taudin syynä on ilmeisesti synnynnäinen rakennevika oikean ohimolohkon kärjessä. Tiedän taudistani aivan liian vähän ja harvoin ajattelen edes olevani mitenkään sairas. Toisinaan kova lääkitykseni saa minut kuitenkin muun muassa todella väsyneeksi ja tätä kautta hieman alavireiseksi. Koska sairauttani ei ole saatu täysin kohtauksettomaksi, olen joutunut vaihtamaan lääkettä useamman kerran ja joskus tietyt lääkkeet ovat aiheuttaneet ikäviä sivuvaikutuksia.

En kuulu Epilepsialiittoon, eikä lähipiirissäni ole ketään epilepsiaa sairastavaa. Olen tähän asti vierastanut kaikenlaisia vertaistukiryhmiä enkä ole tuntenut tarvetta niihin osallistua, sillä epilepsiani ei ole siitä pahimmasta päästä. Sain vuoden 2010 alussa neurologiltani esitteen Nuorten aikuisten epilepsiaa sairastavien tukiryhmästä Kuopiossa ja ajattelin, että voisi olla terveellistä kuulla muiden, mahdollisesti vastaavanlaisten tuntemusten kanssa elävien kertomuksia. Ryhmä ei kuitenkaan osallistujien vähyydestä johtuen toteutunut. Samoihin aikoihin äidinkielen Luovuus ja visuaalinen suunnittelu- kurssilla, oli kirjoitustehtävänä kuvata jotain tunnetta. Yritin kuvata tunnetta, joka minulle on tullut monesti vähän ennen kohtausta (ks. liite 1). Useimmiten tunne, jota kutsun déjã vu:ksi, tulee ilman tajuttomuus- kouristuskohtausta. Kohtaus ja sitä edeltävien tuntemuksien kuvailu sanoin on vaikeaa. Kun olin kirjoittanut tästä tuntemuksesta, kokeilin myös muutamalla pikaisella luonnoksella kuvata erilaisia oloja, joita olen epilepsiasta johtuen tuntenut. Tästä tuli ensimmäistä kertaa mieleeni epilepsian, kuvallisen ilmaisun ja lopputyön yhdistäminen.

Aluksi ajatuksena oli kuvata tautia vain omasta näkökulmasta. Kun sitten päätin, että kysyn Epilepsialiittoa asiakkaakseni tai yhteistyökumppanikseni, näin hyödyllisenä hankkia tietoa myös siitä, miten muut ovat sairautensa kokeneet. Aion lukea tositarinoita epilepsialiiton sivuilta sekä muun muassa Virpi Hämeen-Anttilan *Suden vuosi-* ja Leena Landerin *Tulkoon myrsky-* romaanit, joissa jollain kirjan henkilöillä on epilepsia. Pyydän myös Epilepsialiiton nuorten toimikunnan, Nuorten Liekkien Facebook- ryhmän jäseniltä kuvauksia siitä, mitä tuntemuksia epilepsia heissä herättää. Toivottavasti saan tätä kautta muutaman vastauksen.

En oikeastaan miellä itseäni epileptikoksi, mikä luultavasti johtuu siitä, että en ole kasvanut yhdessä taudin kanssa lapsesta aikuiseksi, vaan se puhkesi vasta kaksikymppisenä. Huomaan katsovani epilepsiaa ja epileptikoita toisinaan vieläkin ikään kuin ulkopuolelta, lähes samalla tavalla kuin terve ihminen. Ehken siksi olekaan niin hanakasti hakeutunut mihinkään järjestöön tai porukkaan. Muiden epilepsia taitaa vielä vähän pelottaa minua.

Opinnäytetyöni sitoo kolme tärkeää asiaa yhteen; tutustun tämän kautta epilepsiaan sairautena ja pohdin sitä, mitä se minulle merkitsee. Toivon myös saavani varmuutta ilmaisutaitoihini piirtäjänä ja suunnittelijana sekä saavani yhteistyökumppanin Epilepsialiitosta.

4 YHTEISTYÖKUMPPANI

Yhteistyökumppaniksi pyysin ja sain Epilepsialiitto ry:n, josta toivon printtien ja/tai kuvitusten tilaajaa. He lupautuivat aluksi kommentoimaan tekemiäni kuvia. Luulen, että tässä kohtaa epilepsiani voi olla vahvuus, sillä pystyn oletettavasti samaistumaan kohderyhmään vähän paremmin kuin ihminen jolla ei epilepsiaa ole.

Olen heihin yhteydessä pääasiassa sähköpostitse ja puhelimitse, mutta käyn tapaamassa heitä myös Epilepsialiiton pääkonttorissa Helsingissä. Epilepsialiiton päämäärinä on ajaa epileptikoiden asiaa, välittää ajankohtaista tietoa epilepsiasta, tarjota kuntoutusta sekä tiedottaa ajankohtaisista asioista (epilepsia.fi).

Suomessa toimii 28 epilepsiyhdistystä, joita pyöritetään pääasiassa vapaaehtoisvoimin. Vertaistukiryhmät, asiantuntijaluennot, kerhot, retket, matkat ja tapahtumat kuuluvat yhdistysten toimintaan. Nuorilla on oma ryhmä nimeltä Nuoret liekit. Suurin yksittäinen rahoittaja on RAY. (epilepsia.fi.)

Yhteyshenkilöinäni Epilepsialiitosta toimivat prosessin eri vaiheissa toiminnanjohtaja Sari Tervonen, palkkasihteeri Anja Lahti sekä kuntoutuspäällikkö Marja Nylén.

Tämän hetkiset varainkeruutuotteet (14.2 2011)

Epilepsialiiton sivuilla www.epilepsia.fi, on tietoa antavien lehtisten ja opetusvideoiden lisäksi myynnissä t-paitoja, reppuja, lippalakkeja, heijastimia, kortteja sekä muotoilija Tomi Tallqvistin suunnittelemaa rannekeita, riipuksia (kuva 1) ja rannelaattoja, joista tunnistaa epilepsiaa sairastavan henkilön. Tarjonta on aika suppea ja tuotteet mielestäni melko tavanomaisia. Valkoinen t-paita (kuva 2) liittyy syyskuussa 2010 pidettyyn kampanjaan, jolla tuotiin esille sitä, ettei epilepsiaa ole vain yhdenlaista vaan itse asiassa jokainen epilepsia on oma sairautensa. Koko kampanja paitoineen on suunniteltu yhteistyössä McCann Healthcare-toimiston kanssa. Tämän lisäksi myynnissä on toinen t-paitamalli, jossa lukee ”Minussa on virtaa”. Tätä iskulausetta on käytetty myös lakeissa ja repuissa. Se ei viestitä liikaa epilepsiasta ja soveltuu kelle tahansa. Näin ollen se myös hukkuu muihin iskulauseita vilisevien paitojen joukkoon.

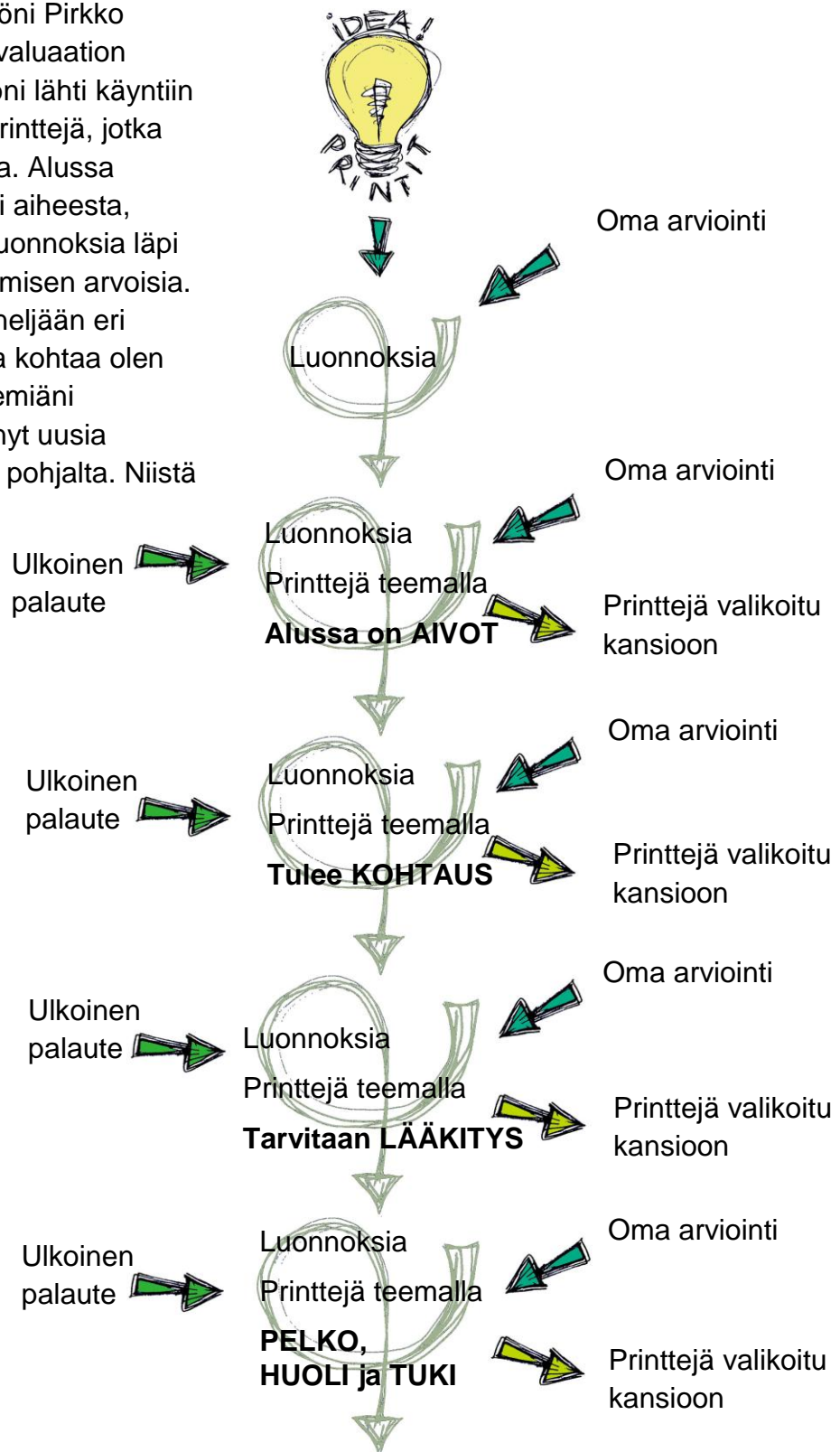
KUVA 1. Epilepsia tunnus, riipus. Tomi Tallqvist on suunnitellut riipuksien lisäksi, rannekeita ja rannelaattoja. Epilepsialiitto.

KUVA 2. Kampanjapaita. Kampanjapaidan on suunnitellut McCann Healthcare- toimisto yhdessä Epilepsialiiton kanssa, 2010 pidettyä kampanjaa varten. Epilepsialiitto.

5 OPINNÄYTETYÖN KULKU

Pohjaan opinnäytetyöni Pirkko Anttilan realistisen evaluaation malliin. Opinnäytetyöni lähti käyntiin ideasta suunnitella printtejä, jotka kuvastavat epilepsiaa. Alussa luonnostelin vapaasti aiheesta, jonka jälkeen kävin luonnoksia läpi ja valitsin niistä jatkamisen arvoisia. Luonnokset sopivat neljään eri teemaan. Jokaisessa kohtaa olen käyttänyt alussa tekemiäni luonnoksia sekä tehnyt uusia luonnoksia vanhojen pohjalta. Niistä muokkasinkin printtejä Adobe Photoshop-ohjelman avulla. Kaikista teemoista olen saanut sekä ulkoista palautetta, että arvioinut itse printtejä. Molemmat asiat vaikuttivat siihen, mitkä printit päätyivät lopputuloksena syntyneeseen kansioon.

KUVIO 1. Realistinen evaluaatiomalli Anttila, P. soveltanut Salokangas, R.

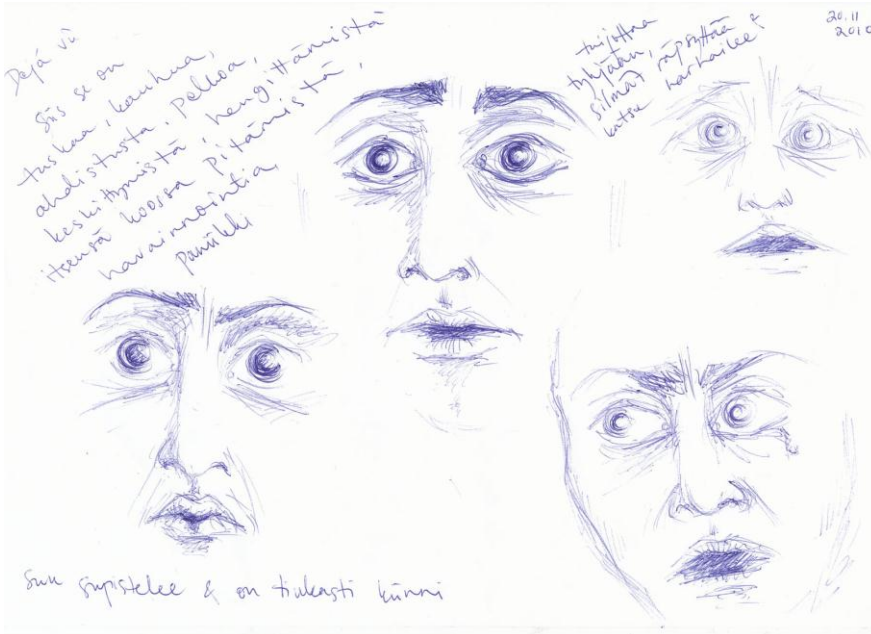
6 MIELESTÄ PAPERILLE JA TIETOKONEELLE

Alussa oli hyvin vaikeaa päästä liikkeelle. Yritin tehdä siistejä ja hienoja kuvia, joista tuli kuitenkin hengettömiä. Olin aiemmin tehnyt muutaman pikaisen luonnoksen itselleni muistiin. Ajattelin, että paneudun niihin myöhemmin ja piirrän ne uusiksi. Kun yritin, niistä ei tullut mitään halusinkin. Mutta kun skannasin alkuperäiset luonnokset tietokoneelle, huomasin, että ne kelpaavatkin lähes sellaisenaan. Joitain viivoja poistin tai vahvistin Adobe Photoshop- kuvankäsittelyohjelman avulla. Näitä luonnoksia ovat muun muassa Tunnepisteet (kuva 4) ja Aivonuttura (kuva 5). Tässä huomaa, että kun ei ota tekemisestään liian kovia paineita, onnistuu parhaiten.

Alkuvaiheen luonnoksia. Kuvat oikealta ylhäältä alas vasemmalle: KUVA 3. Piikit aivoissa, KUVA 4. Tunnepisteet, KUVA 5. Aivonuttura, KUVA 6. Karkuun, KUVA 7. Siivekkäät

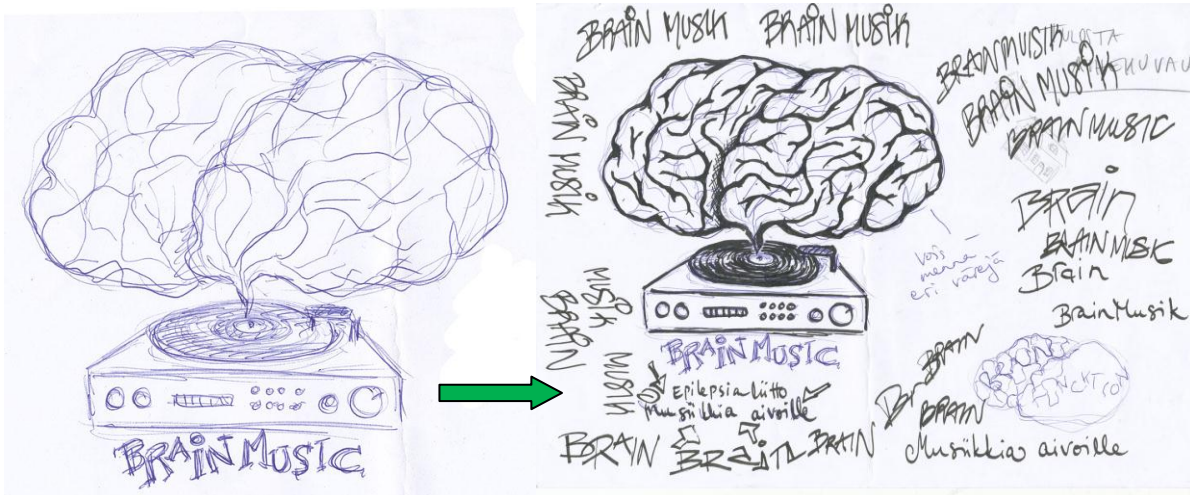
Joitain kuvia piirtäessäni samaistuin kyseiseen tunteeseen niin, että tunne muuttui ihan fyysiseksi. Lähes elin piirtäessäni kyseisen tunteen uudestaan. Näin tapahtui muun muassa Tunne pisteet – kuvaa (kuva 4) piirtäessäni. Tunteikkaita ilmeitä (kuva 8) piirtäessäni kasvoillani oli varmasti kyseisiä ilmeitä. Onneksi eläytymiseni ei mennyt kuitenkaan niin pitkälle, että olisin saanut kohtauksen.

KUVA 8. Ilmeet

Skannattuani kuvia koneelle muokkasin osaa enemmän, osaa vähemmän Photoshopin avulla. Tein aluksi lähes kaikista luonnoksista mustavalkoisen ”perusversion”. Tätä versiota sitten muuntelin vaihtamalla värejä ja toistamalla kuvaa eri tavoin. Toisista tein myös jatkuvia kuoseja kuten Tunne pisteet- kuosi (kuvat 34 ja 35, s.25).

Minusta on alkanut tuntua, etten oikein osaa käyttää värejä. Vältän epäonnistumisen pelossa tarttumista pensseliin. Entä jos en osakaan? Värit ja maalaus pohjat vain menevät hukkaan. Yksi vaikuttava asia on varmasti myös tuttuus ja helppous. Kynä istuu käteen, niin lyijykynä, kuulakärkikynä kuin musta tussikin. Ja A4- paperi on piirustus alustana vaivaton ja kätevä. Kun tarkoituksena on tehdä printti, joka pitää saada koneelle muokattavaksi, sitä ajattelee myös käytännöllisesti. A4- kokoinen paperi mahtuu jokaiseen skanneriin ja skanneri havaitsee etenkin tussin hyvin.

KUVA 9. Luonnoksen vahvistaminen tussilla

Vaikka olenkin saanut prosessin aikana paljon hyvää palautetta, välillä minusta on tuntunut, että kuvista puuttuu hyvän värien käytön lisäksi jotakin, mitä en oikein osaa määrittää. Ehkä kuvista puuttuu monipuolisuutta. Ihan kuin kuvat olisivat syntyneet liian helpolla. En tiedä, miksi luomisen pitäisi olla kauhean vaikeaa ja hidasta, kun se tosiaan voi olla suhteellisen vaivatonta ja mukavaa. Ehkä näiden ajatusten takana on taas se minun itsekriittisyyteni ja jonkinlainen riittämättömyyden tuntu. Koska nämä asiat vaivasivat mieltäni, lainasin kirjastosta muutamia teoksia kuvittamisesta sekä värien käytöstä. *The Big Book of Illustration Ideas: 2-* kirjassa oli paljon erittäin taitavien kuvittajien kuvituksia. Kirjan selailusta tuli ristiriitainen olo. Osa kuvista oli niin taitavasti tehtyjä, että riittämättömyyden tunteeni vain kasvoi. Mietin, mitä ihmettä minulla voi olla enää annettavana. Toisaalta kirja antoi paljon uusia ideoita siitä miten kuvia voisi käsitellä. Yritin vakuuttaa itselleni, että näillä suunnittelijoilla on vuosia enemmän kokemusta etenkin tietokoneohjelmien käytöstä. Ja toisaalta, kukaan heistä ei voi tehdä juuri sellaisia kuvia kuin minä. Kenelläkään ei ole samoja kokemuksia kuin minulla.

Toinen kirja, joka piristi suunnitteluprosessiani, oli Sakke Yrjölän toimittama *Luonnoskirja – The Sketchbook*. Kirjassa on Taideteollisen Korkeakoulun opiskelijoiden käsivarapiirustuskurssin sadosta poimittuja luonnoskirjakuvia. Kirja sai minut ymmärtämään, että nopea, huolimattomasti tehty piirros voi osoittautua aarteeksi, kuvaksi jossa on paljon mahdollisuuksia. Joskus kuvan potentiaalia ei näe heti ja mahdollisesti sen huomaa vasta myöhemmin joku muu. Kirjassa oli hyviä kannustavia sanoja tällaiselle epävarmalle suunnittelijalle kuten minä. Luonnoskirjan teko kuulostaa myös mielenkiintoiselle. *”Jokaisen suunnittelijan pitäisi hyväksyä puutteet piirustustaidossaan ja uskaltautua kuvalliselle löytöretkelle omaan mieleensä. Luonnoskirja on intiimi harjoitushalli, jossa ei tarvitse pelätä ”vastustajan” naurua. Se aukaisee lukot, poistaa valkoisen paperin kammon. Kuvan ei tarvitse heijastaa tylsää arkitodellisuutta. Mielikuvituksen avulla todellisuuden saa sykkimään elämää. Tekninen irrottelu; nestemäisten musteiden ja värien kanssa läträily värillisellä alustalla tuottaa inspiroivia tuloksia. Tahraaminen ja sotkeminen on vapauttavaa. Liioittelemalla tai pelkistämällä kertoo enemmän kuin toistamalla faktista maailmaa. Luonnoskirja on täynnä koskettavia tarinoita ja hauskoja vitsejä. Sen avulla voi käsitellä omia tunteitaan. Kaksiulotteisessa kuvassa on kokonainen elävä maailma.”* (Yrjölä 2007, 8-9)

Inspiraatiota suunnitteluun hain myös sanojen tai iskulauseiden kautta. Tällaisia ilmaisuja olivat muun muassa aivoriihi (Aivoriihi kuva 63, s.38), lyödään viisaat päät yhteen (Viisaat kuvat 81 ja 82, s.44), musiikkia aivoille (Brainmusik kuvat 12–15, s.16–17), pääasia on pääasia, pää pyörällä, aivot narikkaan, aivokääpiö ja älykääpiö.

Luonnoksia syntyi alkuvaiheessa enemmänkin ja tässä näytteenä niistä muutamia.

KUVA 10. Alkuvaiheessa syntyneitä luonnoksia

6.1 Ensimmäiset versiot printeistä

Lähetin Epilepsialiitolle sekä ystävälleni Tiina Leinolle printti- ja kuosiluonnoksia sähköpostitse kahdessa erässä. Tiina on graafinen suunnittelija ja tekstiiliartesaani ja hän suostui ystävällisesti kommentoimaan kuvia. Liitteenä (liite 2 ja 3) on lähetetyt kuvaesitykset ja niiden ohessa Tiinan kommentit kokonaisuudessaan. Lähetin kuvia aika paljon, sillä en tiennyt, minkälaisia kuvia Epilepsialiitto mahdollisesti haluaa. Ihan kaikkia en kuitenkaan lähettänyt vaan tein valintoja oman intuitioni ja mieltymysteni mukaan. Toisessa sähköpostitse lähettämässäni erässä (liite 3) oli mukana myös Photoshopin avulla tekemiäni kokeiluja siitä, miltä printit näyttäisivät tuotteissa. Lisäsin printtejäni Internetistä löytämiini kuviin mukista (www.spreadshit.fi) ja t-padasta (www.duosport.fi).

Tiina kertoi vastauksessaan, että hän oli kuvieni kautta pystynyt jollain tavalla kokemaan ne haavoittuvuuden, irrallisuuden ja pelkojen tunteet, mitä epilepsia tuo tullessaan. Osa printeistä, kuten Pelko (kuvat 71 ja 72, s.40) oli hänen mielestään selkeästi kuvituskuvia ja toiset esimerkiksi t-paitoihin sopivia, kuten Brainmusik 1 ja 2 (kuvat 12 ja 13, s.16). Tunteita herättävimpiin printteihin kuului muun muassa Tunnepisteet- printin eri versiot (kuvat 30–35, s.24–25).

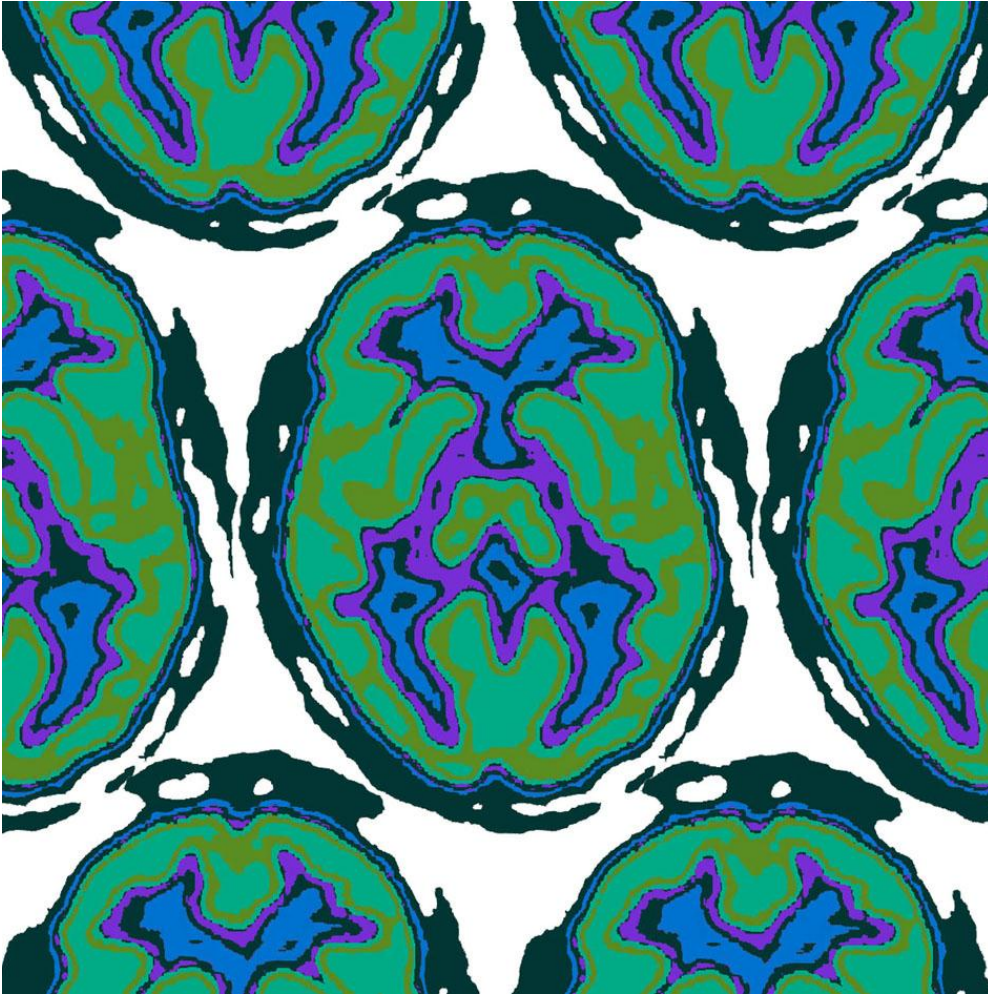
Epilepsialiitosta sain innostuneen puhelinoiton toiminnanjohtaja Sari Tervoselta. Hän oli iloisesti yllätynyt kuvien tasosta. Alustavasti he olivat kiinnostuneita ainakin värillisestä Tunnepisteet- kuosista (kuva 35, s.25) sekä Labyrintti- printistä (kuvat 16 ja 17, s.18). Sovimme tapaamisesta Epilepsialiiton keskustoimistolla, jotta voisimme keskustella asioista tarkemmin kasvotusten.

Prosessin edetessä huomasin printtien sopivan erillisiin ryhmiin. Selkeitä teemoja olivat kuvat aivoista, erityyppisistä kohtauksista sekä lääkkeiden vaikutuksesta. Neljäs ryhmittymä ei ollut yhtä selkeä. Kuvat kertovat siitä, minkälaisia ”oheistunteita” epilepsia herättää. Näitä ovat muun muassa kohtauksen pelko ja hämmennys kaikesta epilepsian hoitoon liittyvästä. Näihin tunteisiin apunsa ojentavat läheiset ja esimerkiksi Epilepsialiitto. En osaa kaikista kuvista sanoa, minkälaisiin tuotteisiin niitä laittaisin. Kuvien yhteydessä olen kertonut, mitä olen miettinyt kuvaa piirtäessäni. Osassa kuvista ei tosin ole mitään syvempää ajatusta tai tarinaa takana. Ne ovat vain visuaalisesti mielenkiintoisia. Joistain kuvista huomasin merkityksen vasta myöhemmin.

6.1.1 Alussa on AIVOT

Magnetisoitu (kuva 11)

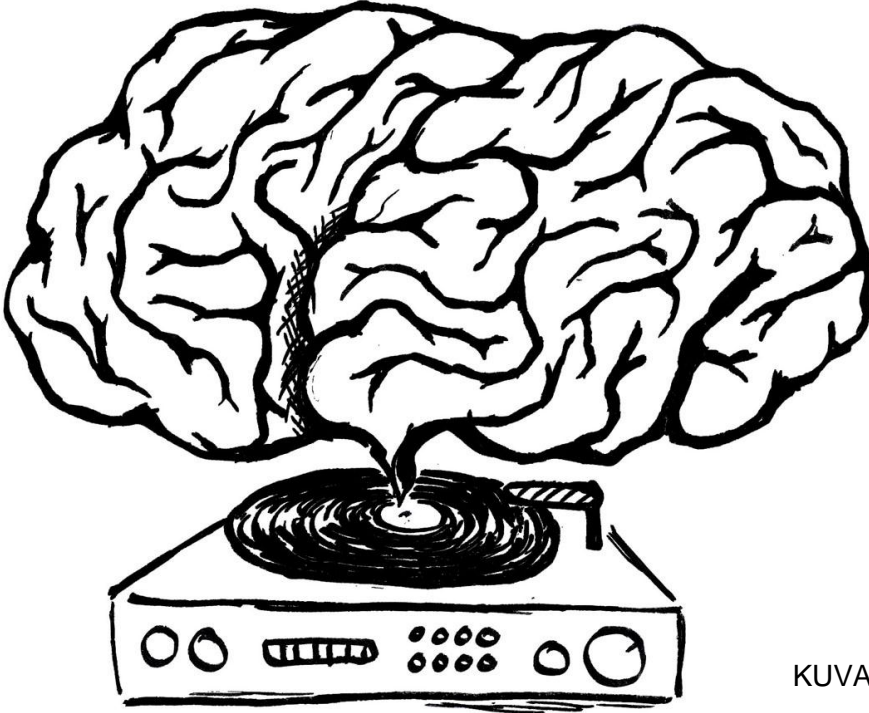
Sain neurologiltani CD-ROM:n, jossa on kuvat 2010 otetuista magneettikuvista. Oli mielenkiintoista nähdä omat aivot tietokoneen ruudulla. Vaihdoin värejä ja monistin kuvaa. Tehdessäni tätä kuvaa, ajattelin että se sopisi korttiin.

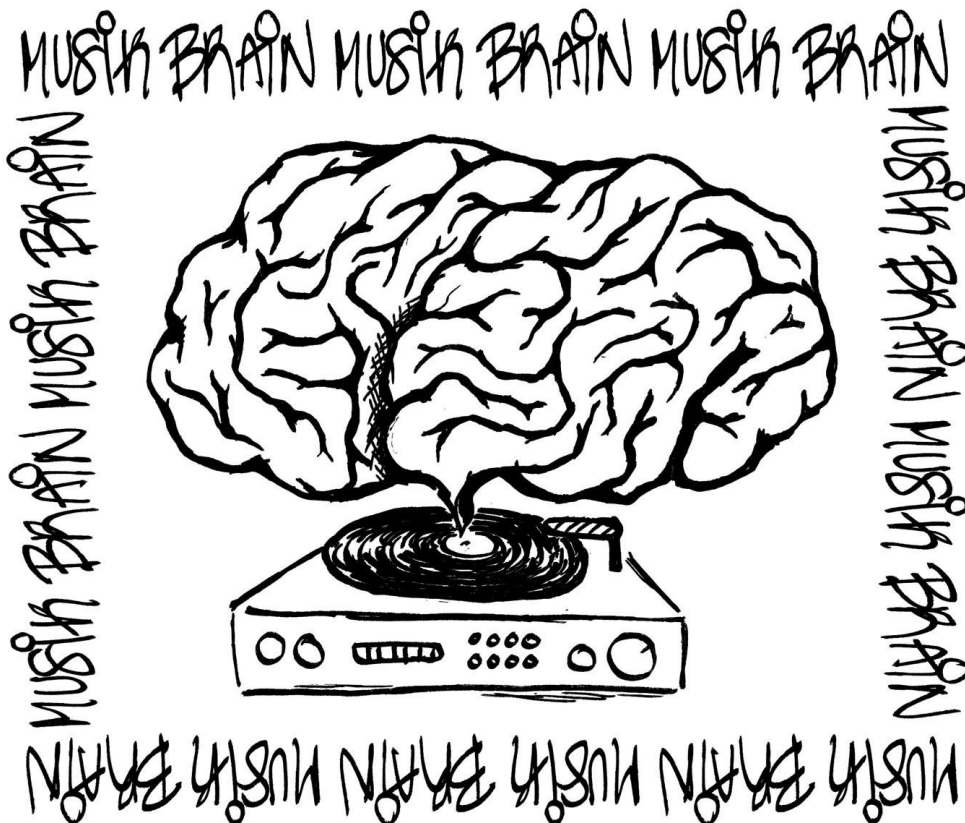
KUVA 11. Magnetisoitu

Brainmusik 1 ja 2 (kuvat 12 ja 13)

Miten olisi iskulause "Epilepsialiitto – musiikkia aivoille!" :D Molemmat versiot sopivat ehkä enemmän miehille ja pojille.

KUVA 12. Brainmusik 1

KUVA 13. Brainmusik 2

Brainmusik 3 ja 4 (kuvat 14 ja 15)

Nämä värikkäämmät versiot Brainmusik- kuosista sopivat varmasti myös naisille ja tytöille. Värit tuovat kuvaan iloa.

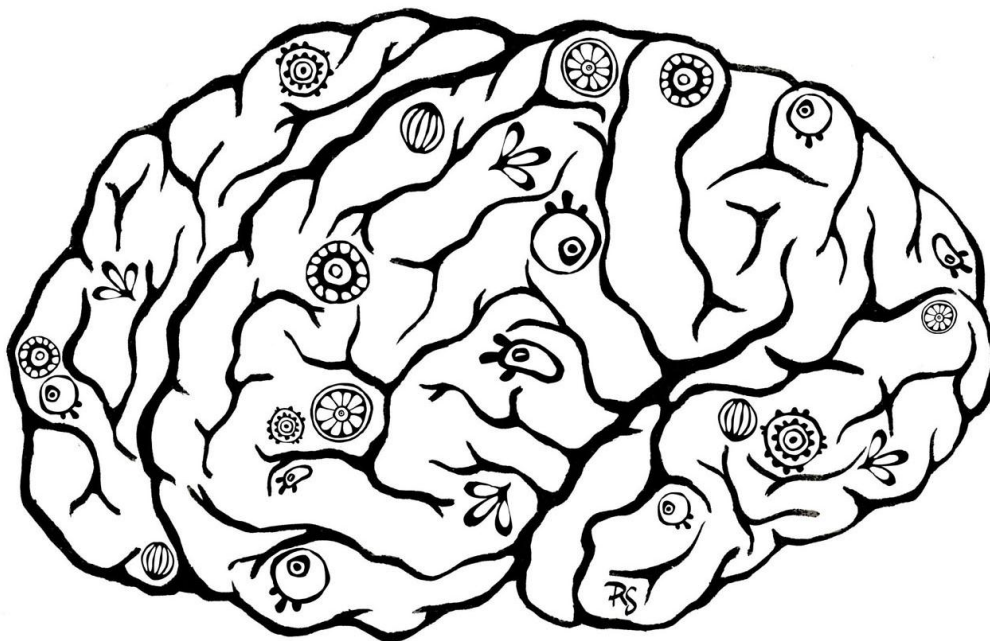
KUVA 14. Brainmusik 3

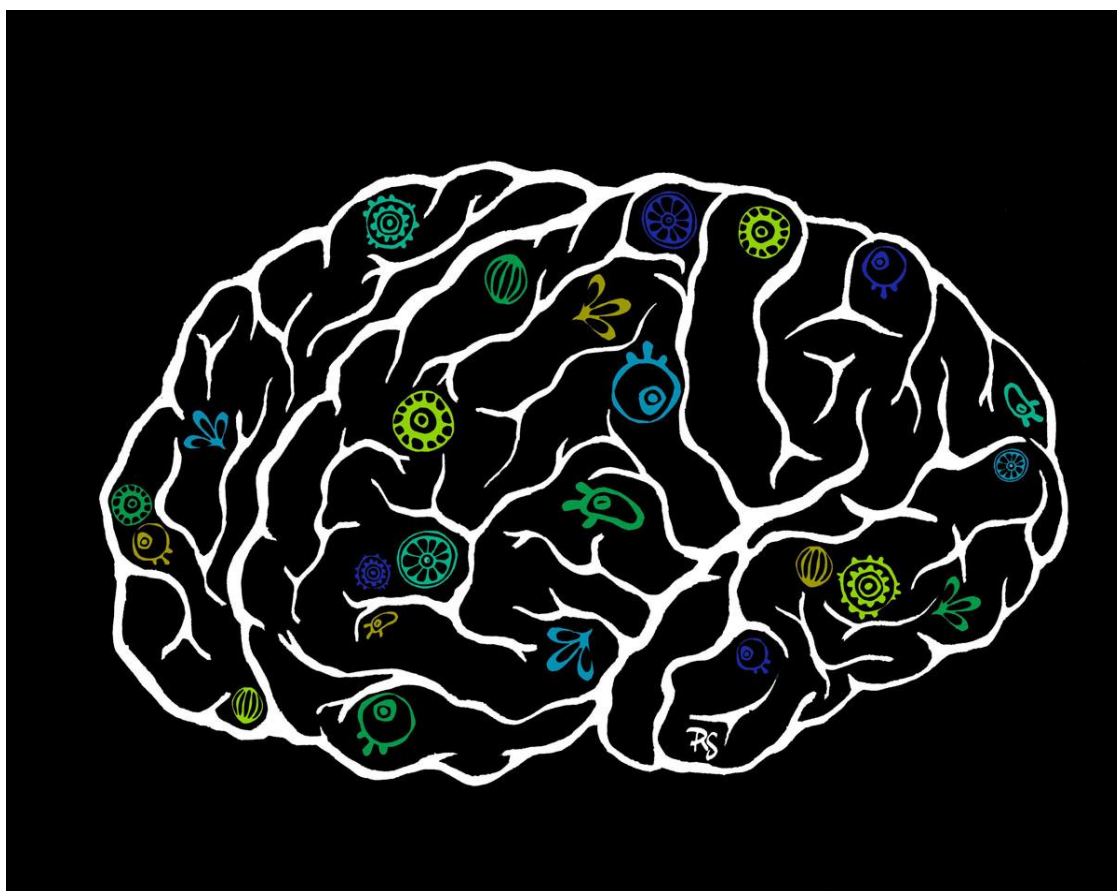
KUVA 15. Brainmusik 4

Labyrintti 1 ja 2 (kuvat 16 ja 17)

"Sopivat hyvin esitteisiin ja t-paitoihin ym. Niissä on mun mielestä toivoa ja hyviä fiiliksiä – epilepsia ei ole vaan synkkyyttä, elämä jatkuu sairaudesta huolimatta (Tiina Leino)."

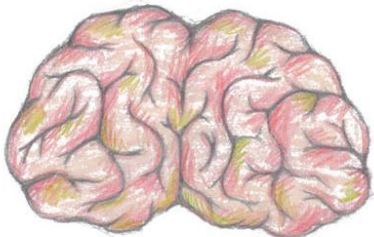
KUVA 16. Labyrintti 1

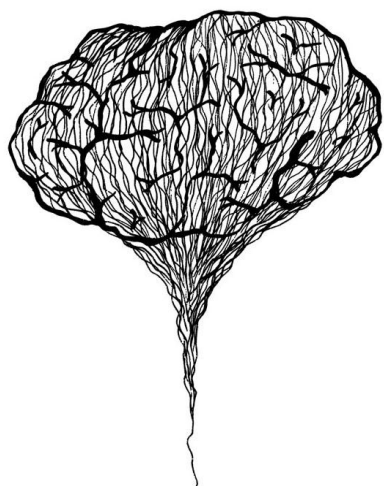
KUVA 17. Labyrintti 2

Mutaatio (kuva 18)

Epämiellyttävän näköiset aivot muuntautuvat kauniiksi kukkaseksi.

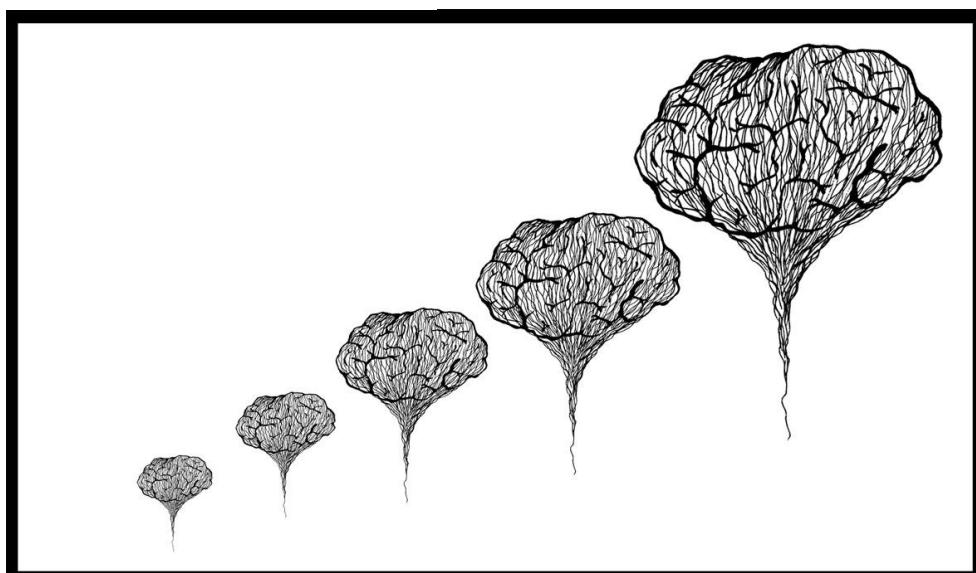
KUVA 18. Mutaatio

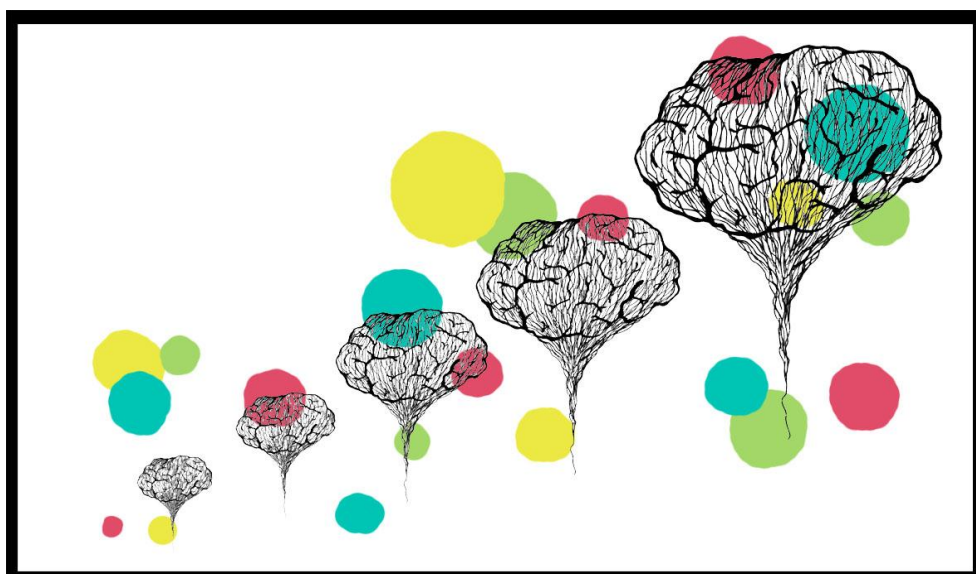
Ydinreaktio (kuva 19)

Piirtäessäni aivoja, ne alkoivat mustuttaa atomipommin räjähtäessä syntyvää pilvää. Kuvaa kääntelemällä ja toistamalla syntyi mukavannäköistä kuviota (kuvat 20–23).

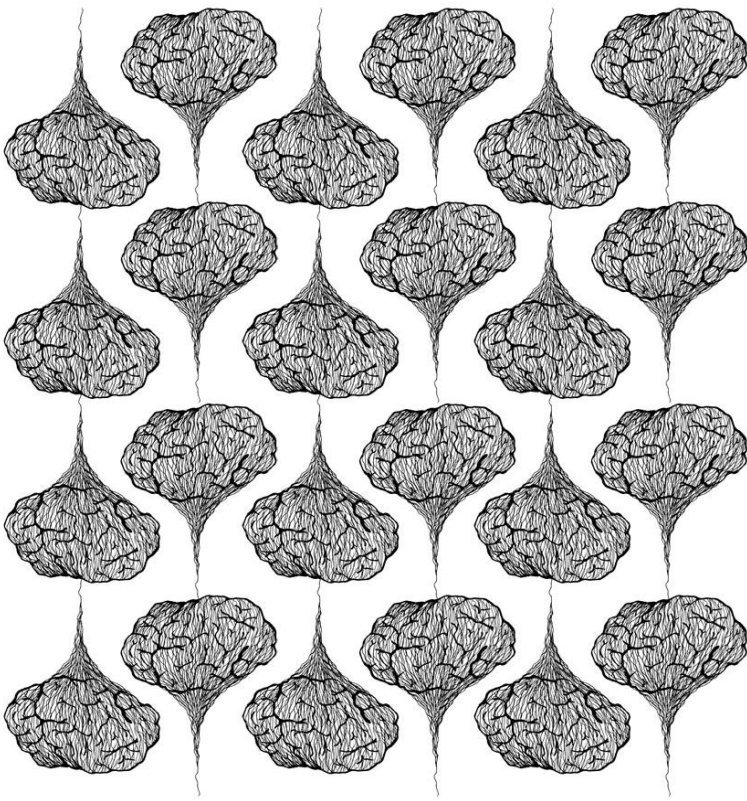
KUVA 19. Ydinreaktio

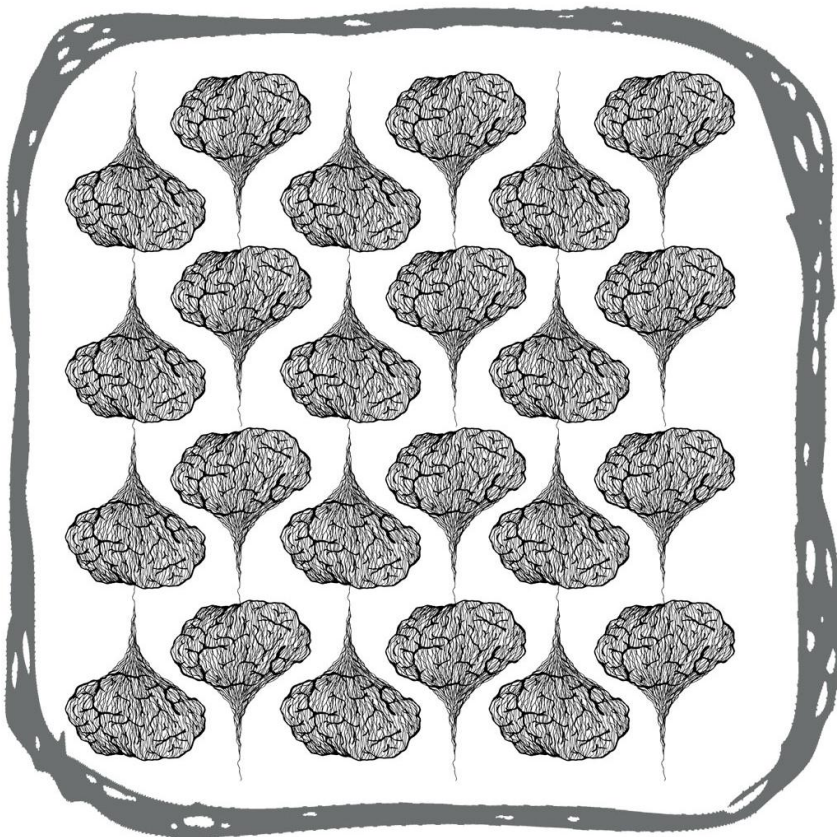
KUVA 20. Siirtymä 1

KUVA 21. Siirtymä 2

KUVA 22. Ydinreaktio- printti

KUVA 23. Ydinreaktio- printti 2

6.1.2 Tulee KOHTAUS

KUVA 24. Ylikuumeneminen 1

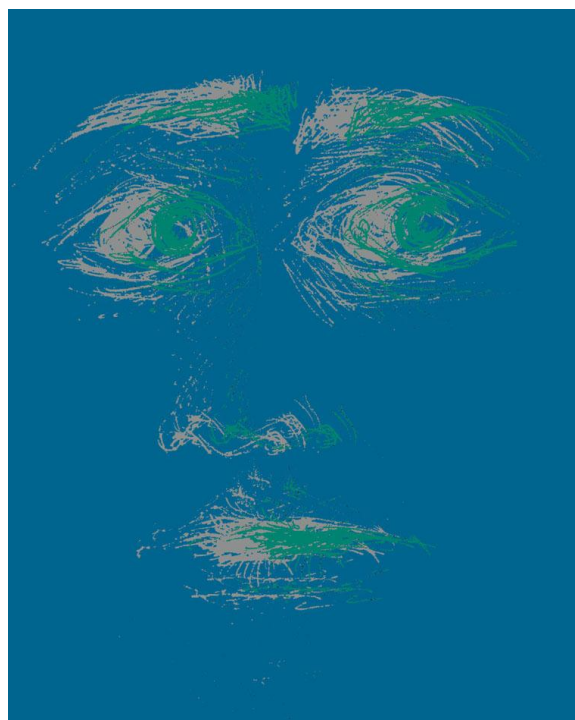
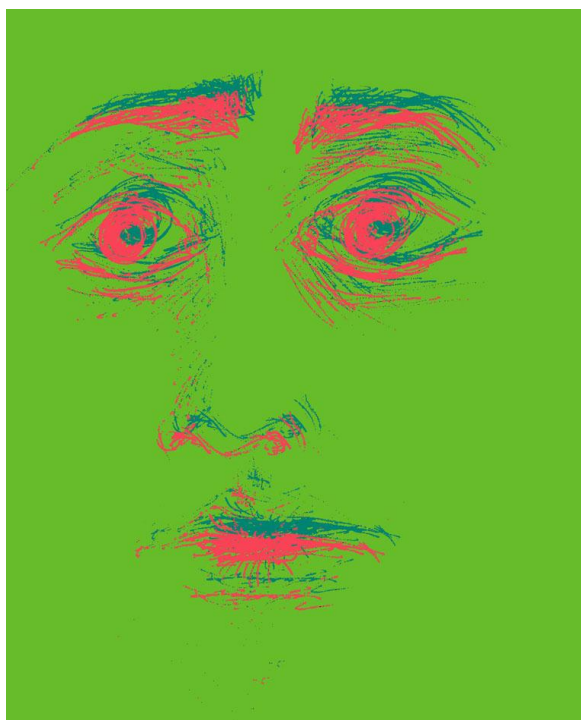
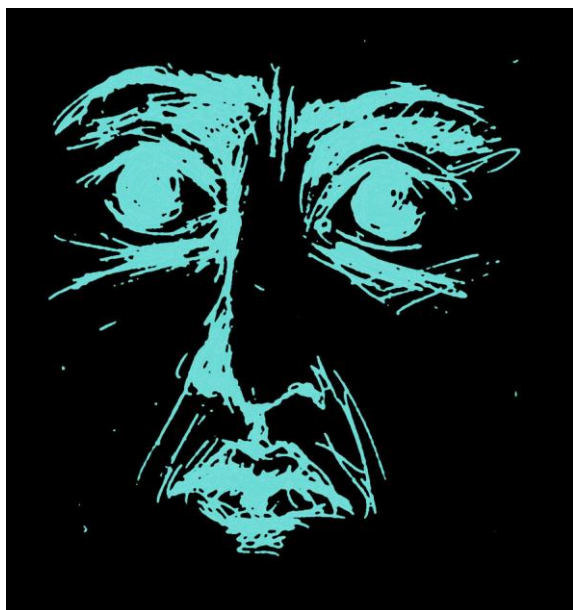
Ylikuumeneminen 1 ja 2
(kuvat 24 ja 25)
Minulla kohtauksen alku ja
juuri on oikean
ohimolohkon kärjessä,
josta on löytynyt pieni,
ilmeisesti synnynnäinen
epämuodostuma.

KUVA 25. Ylikuumeneminen 2

Ilmeet (Kuvat 26–29)

Kuvaavat tunnetta, joka tulee kohtauksettoman kohtauksen yhteydessä. Se on tuskaisuutta, ahdistusta, pelkoa, keskittymistä, hengittämistä, itsensä koossa pitämistä, havainnointia, kaikkea yhdellä kertaa. Suu vuoroin suipistelee ja on tiukasti kiinni. Katse vuoroin harhailee ja tuijottaa tyhjään. Äitini sanoi kuvat nähtyään, että minulla on juuri tällaisia ilmeitä, kun minulle tulee déjá vu-kohtaus.

KUVAT 26–29. Ilmeet

Tunnepisteet 1, 2 ja 3 (kuvat 30–32)

Kuvaavat fyysistä oloa, joka tulee kohtauksettoman kohtausten yhteydessä. Tunne nousee mahasta, ihan kuin jännittäisi jotain, jonka jälkeen se ikään kuin kiipeää kurkun kautta ylöspäin ja saavuttaa viimein aivot. Päässä tuntuu paine ja maailma pyörii. Toisinaan tekee mieli keikkua edes taas ikään kuin lohduttaisi itseään.

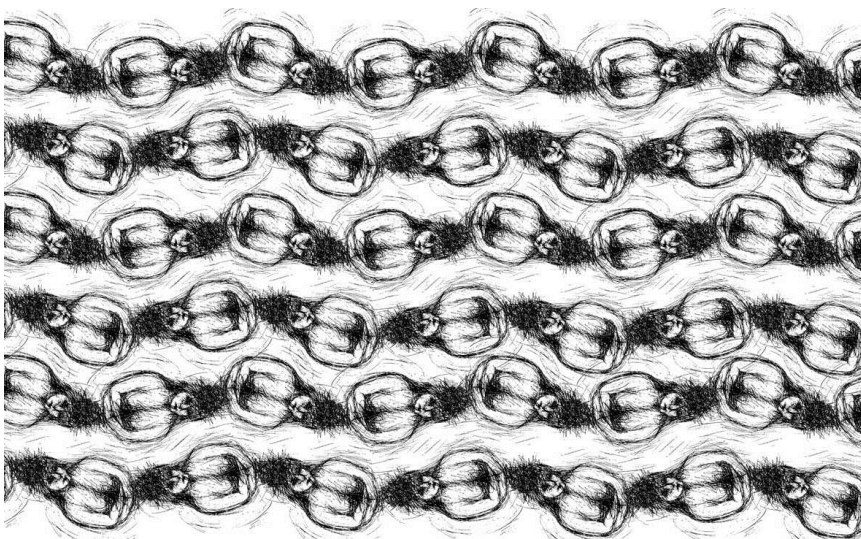
Monistamalla kuvaa syntyivät kuosit Tunneaaltoja (kuva 33) ja Tunnepisteet- kuosi (kuvat 34 ja 35).

KUVA 30. Tunnepisteet 1

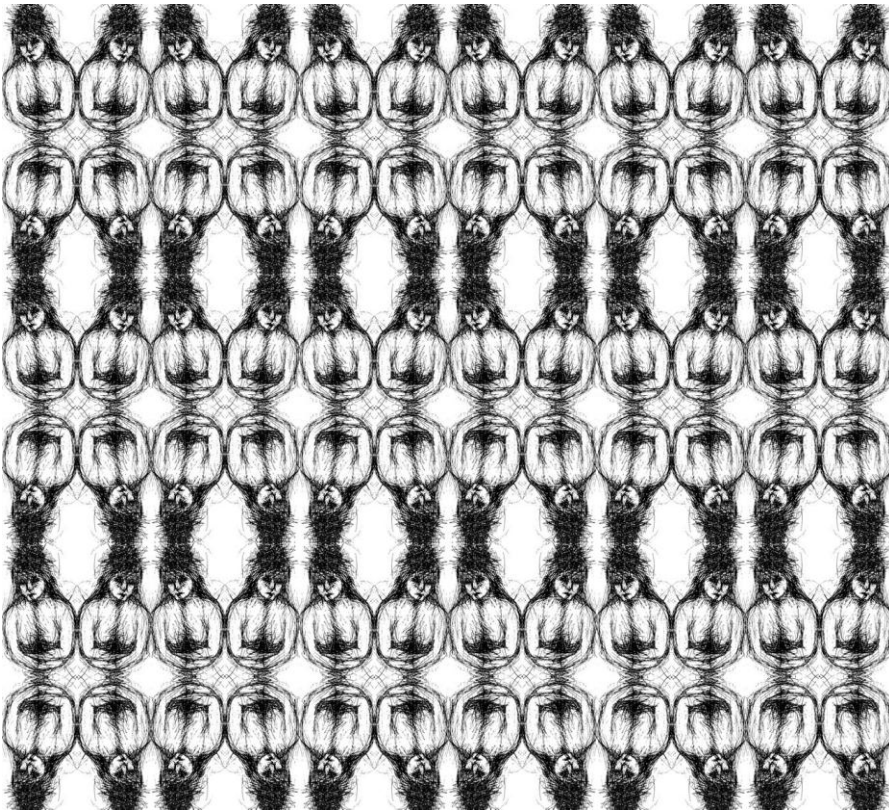
KUVA 31.
Tunnepisteet 2

KUVA 32.
Tunnepisteet 3

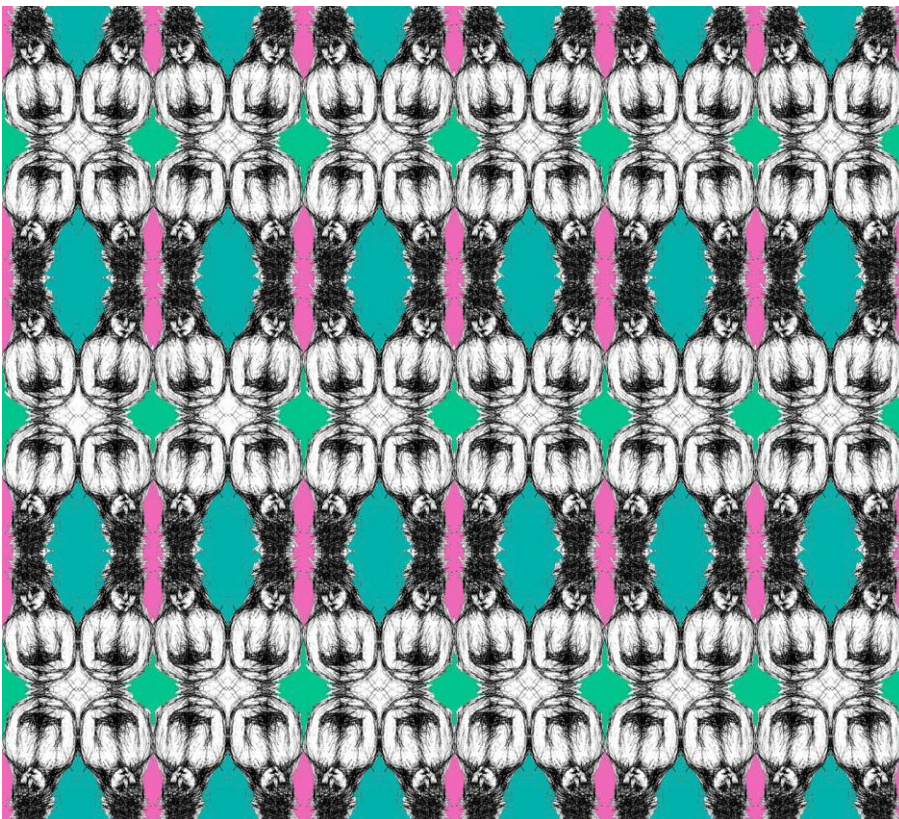

KUVA 33. Tunneaaltoja

"33–35 on hienosti koostettu kokonaisuus, mulle tulee mieleen tästä hermosäikeet. Toimii esim. kankaana, muistikirjan kantena jne. (Tiina Leino)."

KUVA 34. Tunnepisteet- kuosi

KUVA 35. Tunnepisteet- kuosi

Ahdistus (kuva 36)

KUVA 36. Ahdistus

Karkuun 1 ja 2 (kuvat 37 ja 38)

Kauhun tunteita ei pääse karkuun. Kohtauksen alku ja siitä herääminen on kuin paniikkikohtaus.

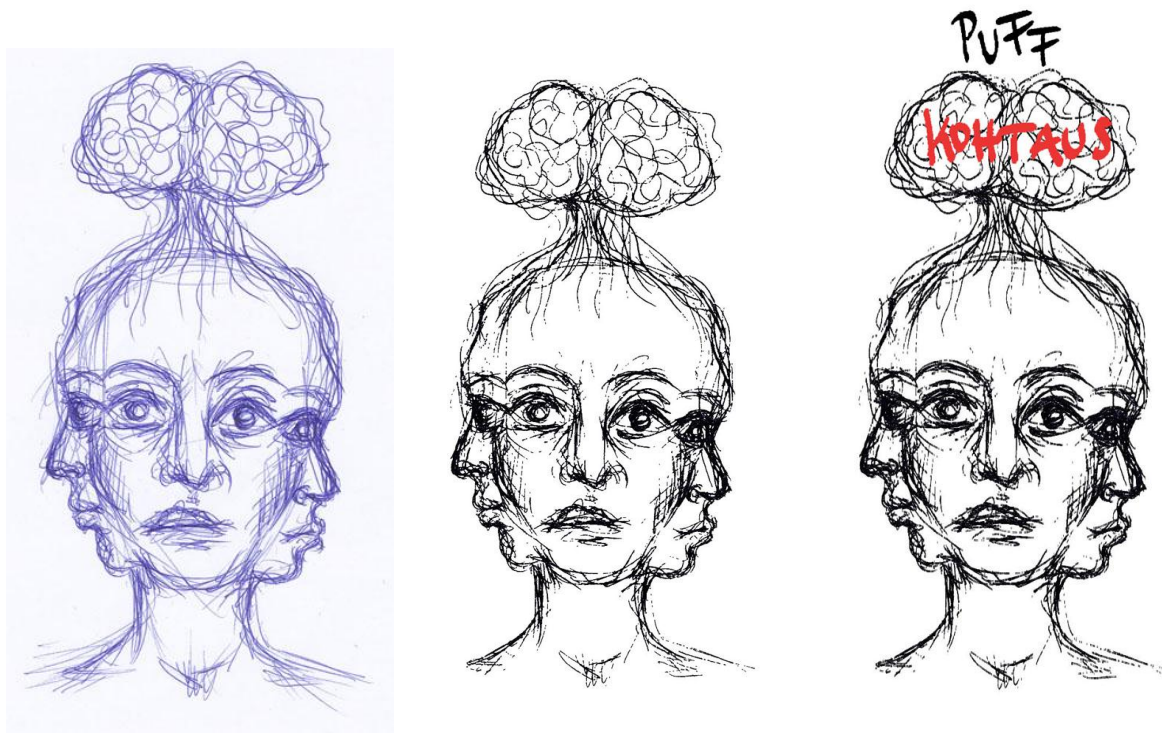
KUVA 37. Karkuun 1

KUVA 38. Karkuun 2

Aivonuttura (kuvat 39–41)

"Nämä kuvat koen ennen kaikkea taideteoksina (Tiina Leino)."

KUVA 39. Avonutturaluonnoksen muuttaminen printiksi

KUVA 40. Aivonuttura, vihreä pohja

KUVA 41. Aivonuttura, turkoosi pohja

Puppet 1 ja 2 (kuvat 42 ja 43)

Kuvaa sitä miten kohtauksen aikana olo on kuin sätkynukella. Joku muu vetelee naruista, itsellä ei ole mitään kontrollia.

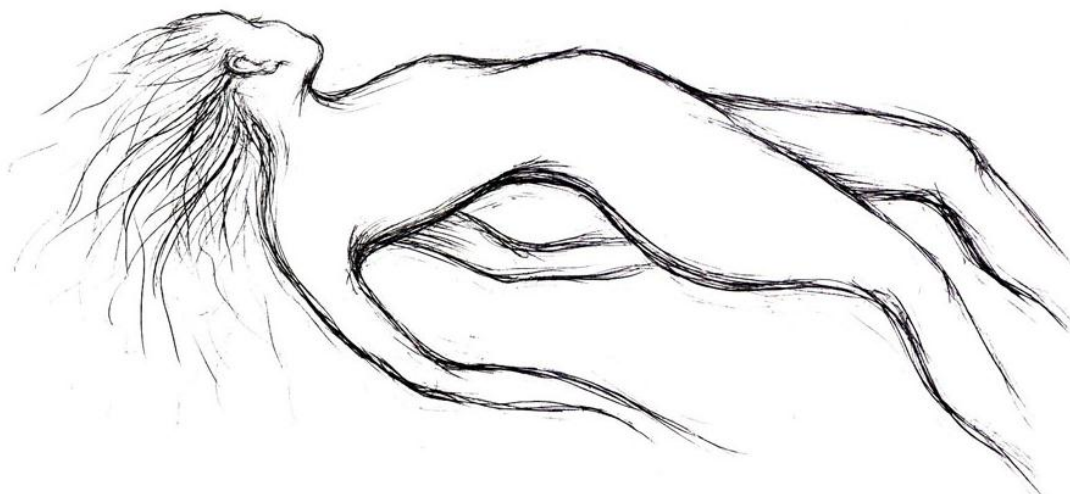
KUVA 42. Puppet 1

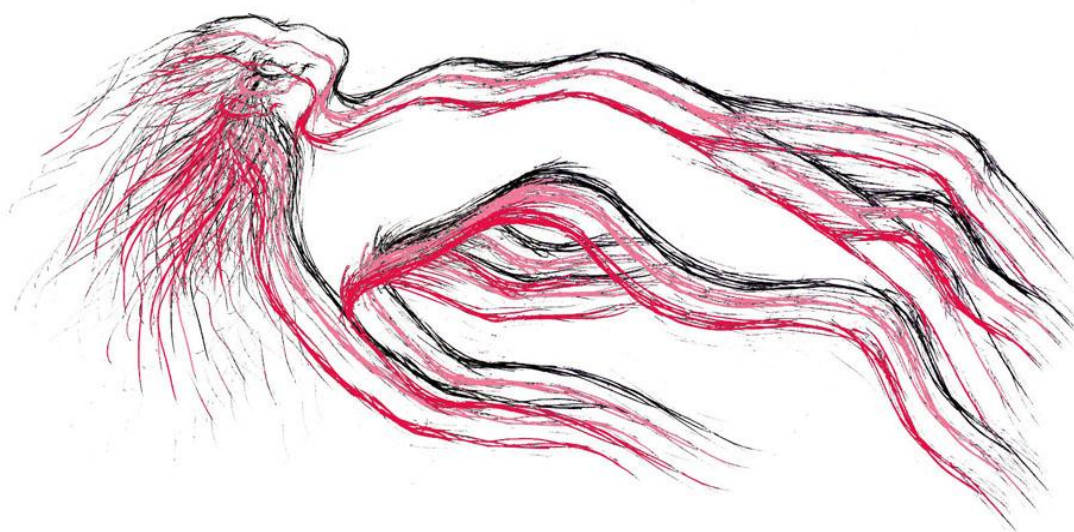
KUVA 43. Puppet 2

Vavahtelua 1-4 (kuvat 44–47)

Pohdin tätä tehdessäni sitä, että voiko epilepsiakohtaus olla millään tavalla kaunis. Itse en ole koskaan kohtausta nähnyt edes näyteltynä. Nukuimme kerran siskoni luona yhdessä ”siskon pedissä” ja aamupuolella hän heräsi siihen, että sain kohtauksen. Kyselin myöhemmin, että miltä se näytti, näytinkö ihan kamalalta, niin hän sanoi, ettei siinä kauheasti ehtinyt ajattelemaan, miltä minä näytin. Hänestä tuntui vain avuttomalta ja kauhistuneelta, sillä siinä tilanteessa ei paljon voi auttaa. Pidin kuulemma ihmeellisiä, pelottavia ääniä, puristin leukoja yhteen eikä happi näyttänyt kulkevan. Vaikea sanoa, miten jonkun toisen kohtauksen näkeminen vaikuttaisi minuun.

KUVA 44. Vavahtelua 1

KUVA 45. Vavahtelua 2

KUVA 46. Vavahtelua 3

KUVA 47. Vavahtelua 4

Manaaja (kuva 48)

Kuvaa epilepsiakohtausta. Hahmo näyttää ihan manaajalta.

KUVA 48. Manaaja

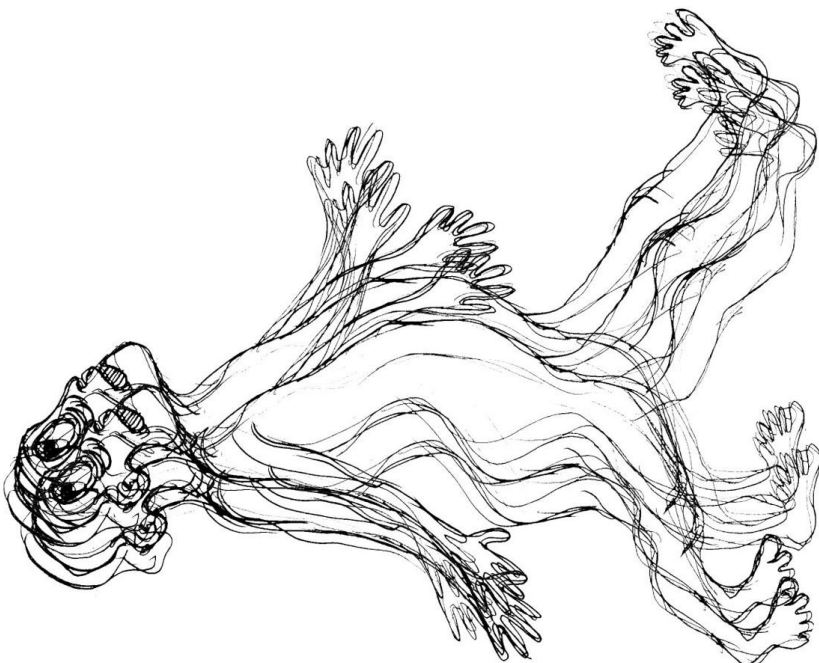
Kohtaus 1 ja 2 (kuvat 49 ja 50)

Kuvaa epilepsiakohtausta hieman koomisesti jos se on mahdollista. Kuvista tuli kuitenkin aika rankkoja.

"50 ja 51 Vahvoja kuvia jotka herättävät minussa ajatusten tulvan, varsinkin 51, jossa on lääkkeet mukana. Käyttö: lehtikuvitukseen, postikorttiin, T-paita (Tiina Leino)."

KUVA 49. Kohtaus 1

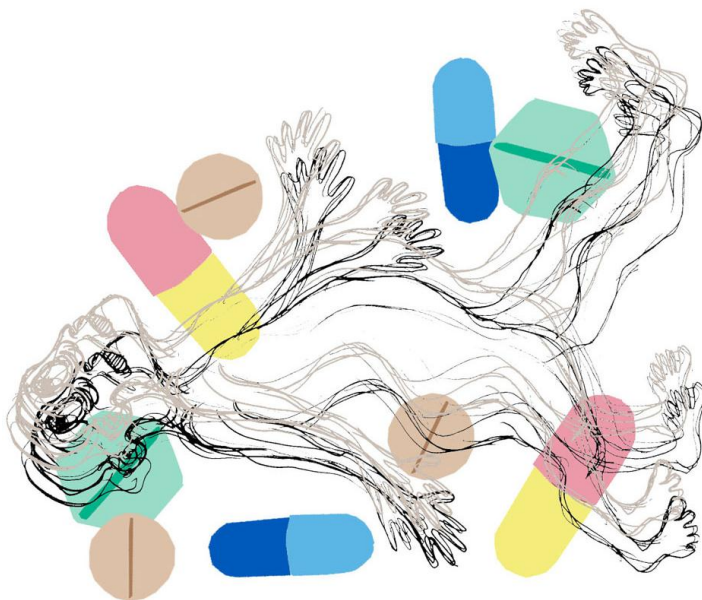

KUVA 50. Kohtaus 2

6.1.3 Tarvitaan LÄÄKITYS

Lääkitys 1 (kuva 51)

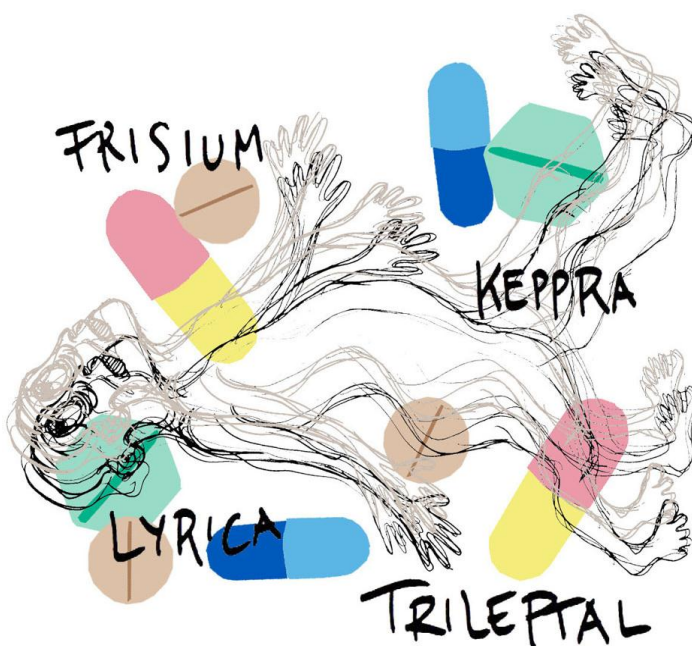
Muunnos kuvasta Kohtaus 2. Kertoo siitä miten kova lääkityskään ei aina auta.

KUVA 51. Lääkitys

Lääkitys 2 (kuva 52)

Kuvastaa sitä, miten montaa eri lääkettä olen joutunut jo kokeilemaan. Tälläkään hetkellä tilanne ei ole täysin tyydyttävä. Joko annostus on pielessä tai sitten nykyiset lääkkeeni eivät toimi minulla. Enää ei ole kauhean montaa lääkevaihtoehtoa mitä kokeilla. Seuraava vaihtoehto on ilmeisesti leikkaus.

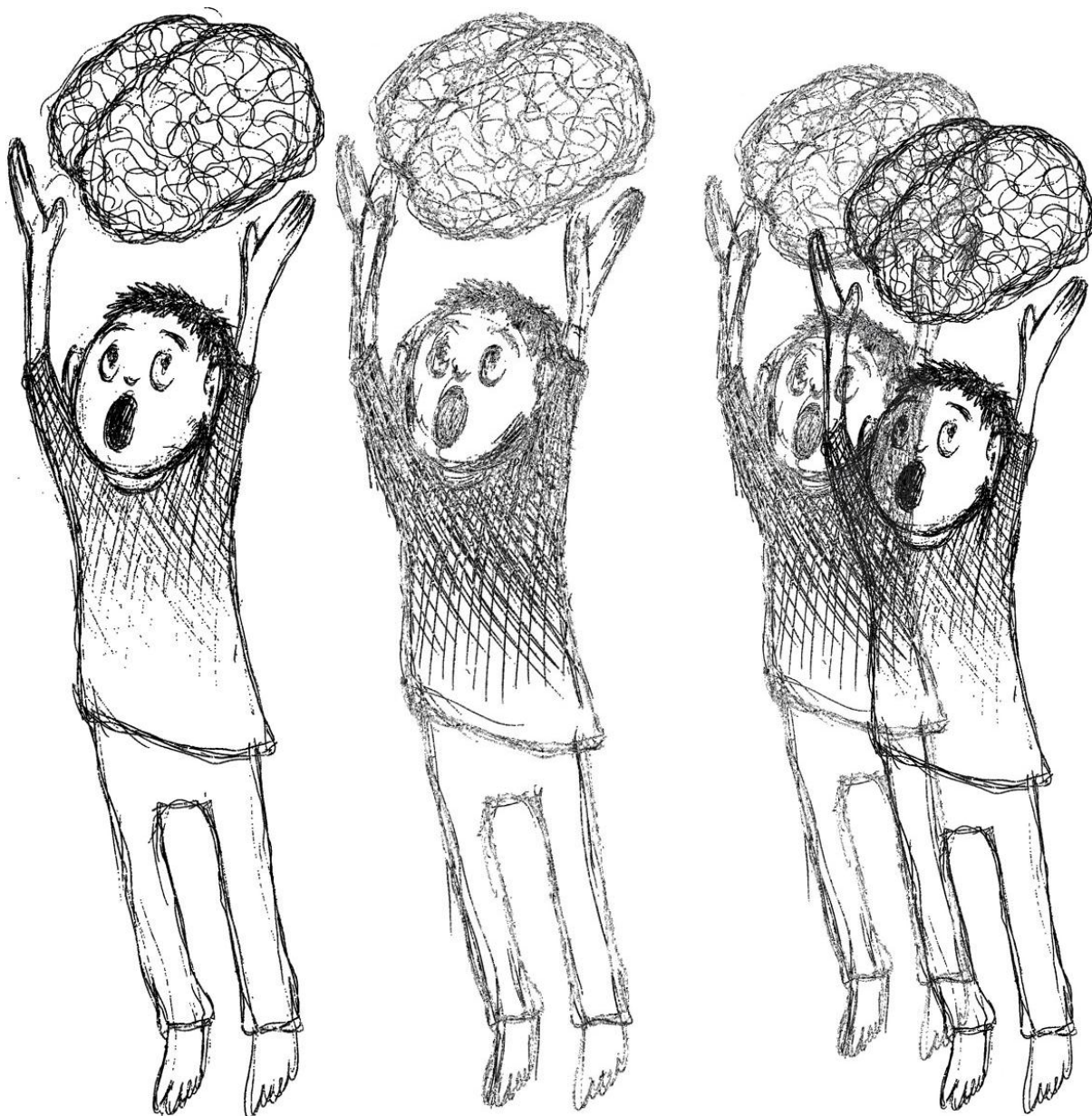

KUVA 52. Lääkitys 2

Aivot lentävät (kuvat 53–55)

Toisinaan kun lääke alkaa vaikuttaa, tulee olo kuin aivot leijailisivat minusta irti. On väsynyt ja flegmaattinen olo. Sanoja joutuu hakemaan, ajatus harhailee ja voima pakenee raajoista.

"53 ja 55 on hurjia ja koskettavia ja laittaisin ne ehdottomasti esim. esitteeseen, jossa kerrotaisiin epilepsiasta ja sen aiheuttamista tunteista (Tiina Leino)."

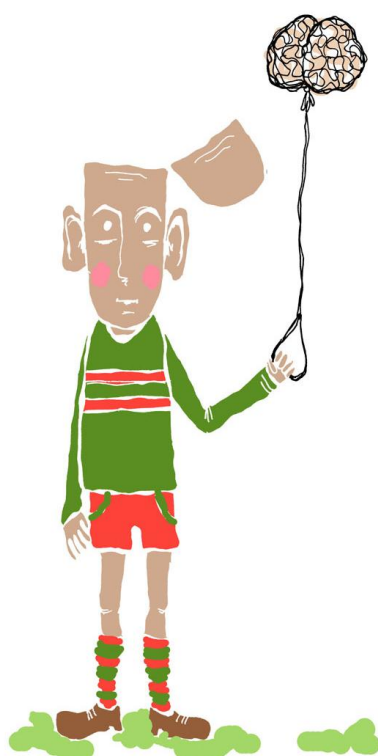

KUVAT 53–55. Aivot lentävät

Ilmapallopoika (kuvat 56–59)

Olo lääkkeiden vaikuttaessa.

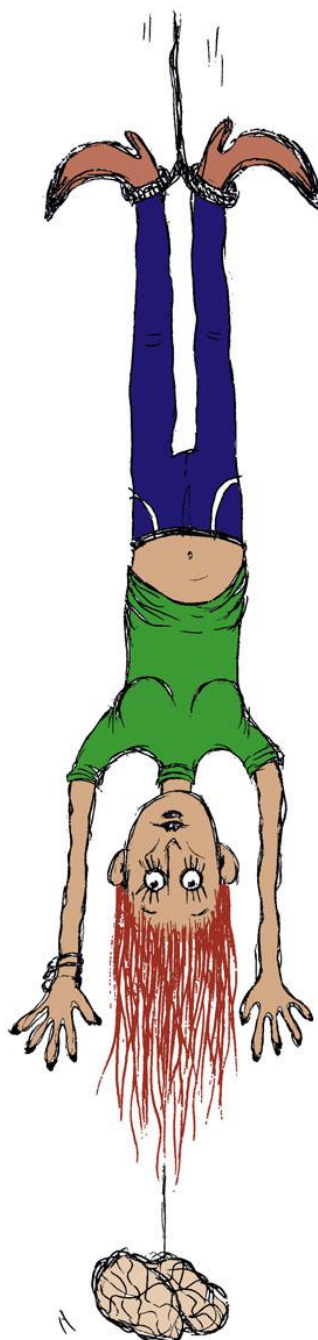
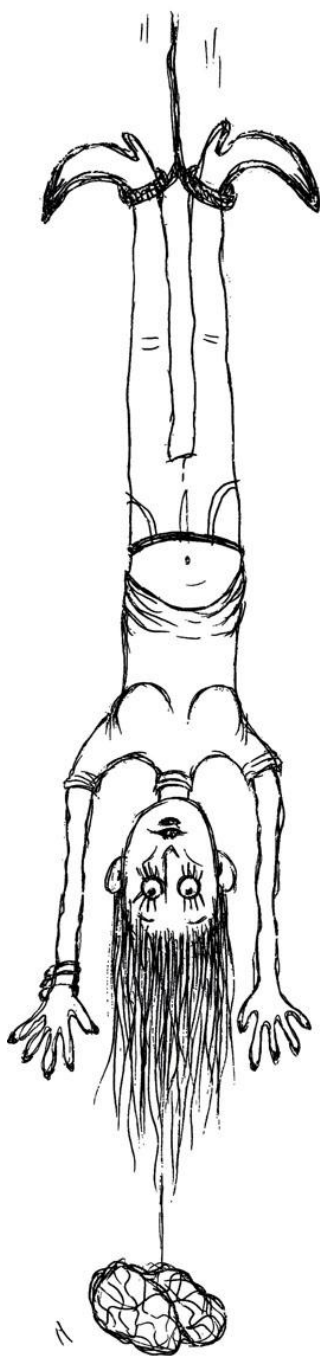
"56–58 aivan loistavia printtejä t-paitoihin, kortteihin ja julisteisiin, herättää kysymyksiä ja kuvaa vahvasti tunnetta (Tiina Leino)."

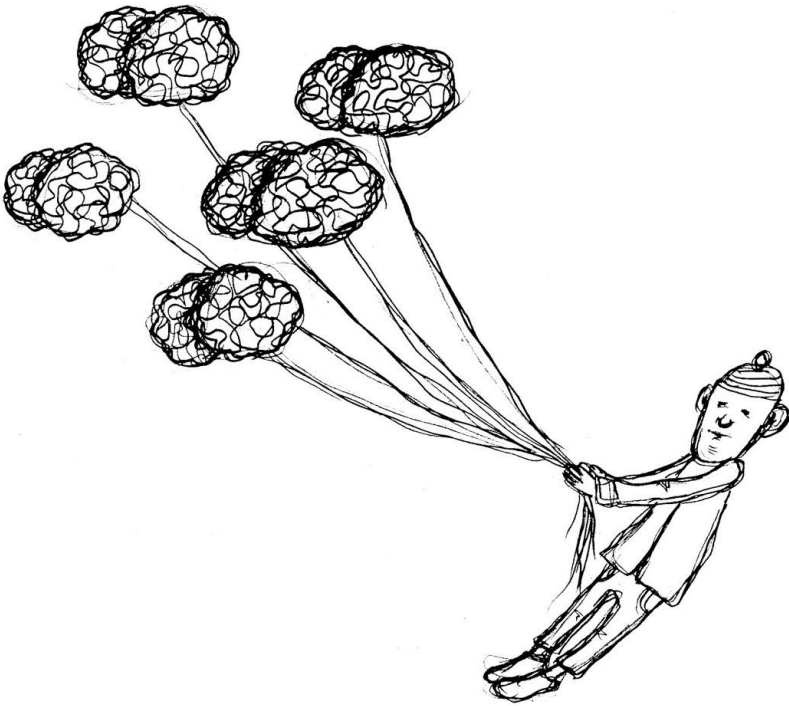
KUVAT 56-59. Ilmapallopoika

Benjihyppy (kuvat 60–61)

Olo lääkkeiden vaikuttaessa

KUVAT 60-61. Benjihyppy

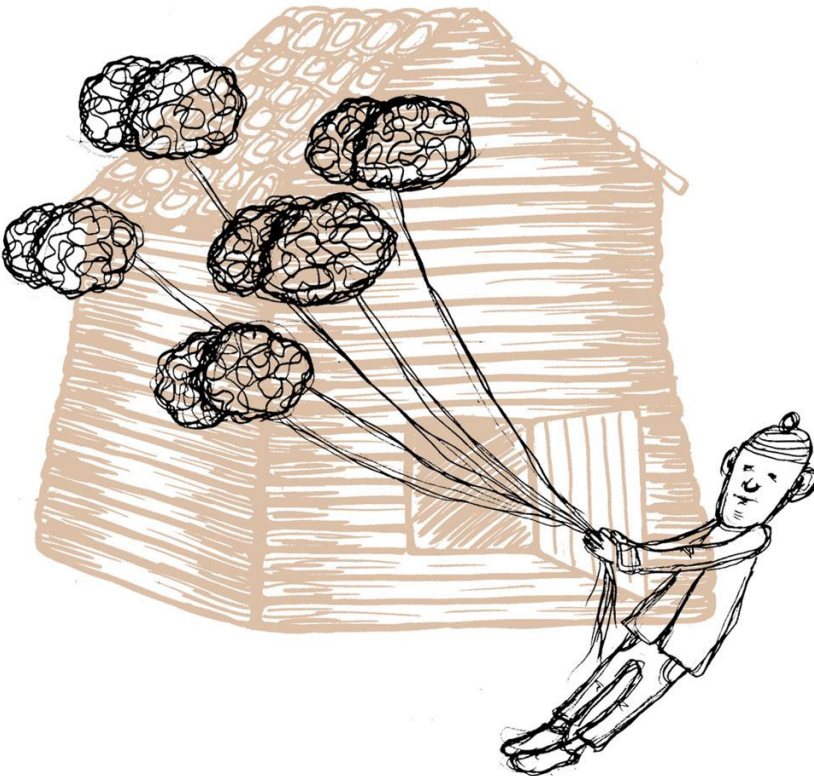
Lentoon (kuva 62)

Ajatukset
karkaavat helposti
etenkin lääkkeiden
vaikuttaessa.
Vaikeaa pitää
ajatuksen päästä
kiinni.

KUVA 62. Lentoon

Aivoriihi (kuva 63)

Leikittelin sanoilla. Hahmo yrittää saada ajatuksensa kuriin ja viedä ne sisälle riiheen.
Tällainen tunne tulee joskus, kun on ottanut aamulääkkeet. Sanat ovat kateissa ja olo on
tokkurainen. Keskittymiskyky on nolla. Printti sopii mielestäni t-paitaan.

KUVA 63. Aivoriihi

Piikit aivoissa (kuvat 64–70)

Mietin kaikkia niitä tutkimuksia, joissa olen käynyt (yhdessäkään ei ole tosin piikkejä aivoihini työnnetty) ja kaikkia niitä lääkkeitä joita olen syönyt ja tulen syömään. Kurkustani alas on mennyt hirveä määrä vieraita kemikaaleja. Tästä ei kuitenkaan helpolla pääse mihinkään. On kuin olisi pakkopaidassa. Totta kai ymmärrän, että kaikki tämä tehdään minun parhaakseni, jotta löydetään hoitokeino kohtauksettomaan elämään. Sivuvaikutukset ovat toisinaan rankkojakin ja lääkemäärät on nostettu maksimiin.

KUVAT 64–70. Piikit aivoissa

6.1.4 PELKO, HUOLI ja TUKI

Pelko 1 ja 2 (kuvat 71 ja 72)

Kuvaa sitä yksinäisyyttä ja pelkoa, jota olen joskus tuntenut epilepsian takia. Voisin kuvitella, että etenkin lapsella, joka ei ymmärrä kohtauksen syytä, kauhu on vielä syvempi. Kuva/kuvat sopivat kuvituskuviksi esimerkiksi epilepsiasta kertoviin esitteisiin.

KUVA 71. Pelko 1

KUVA 72. Pelko 2

Mörkö 1 ja 2
(kuvat 73 ja 74)
Epilepsia on monelle
pelottava mörkö.
Kohtauksen pelon takia,
sosiaaliset tilanteet
voivat rajoittua.

KUVA 73. Mörkö 1

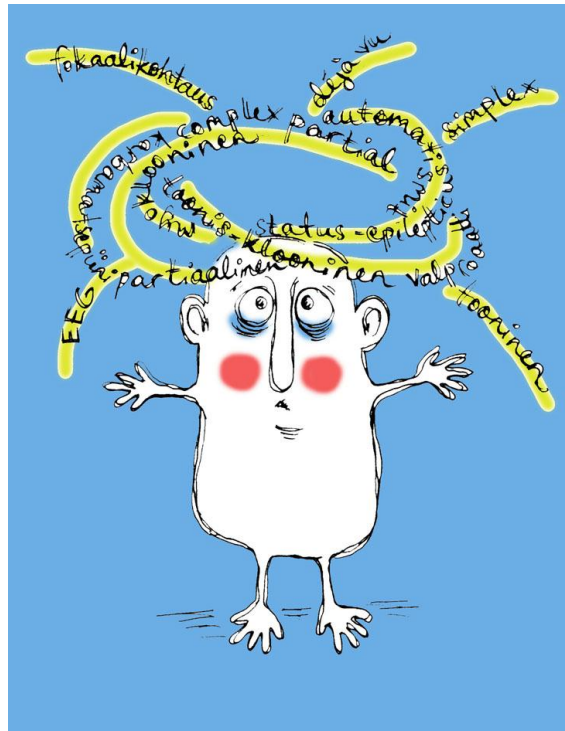
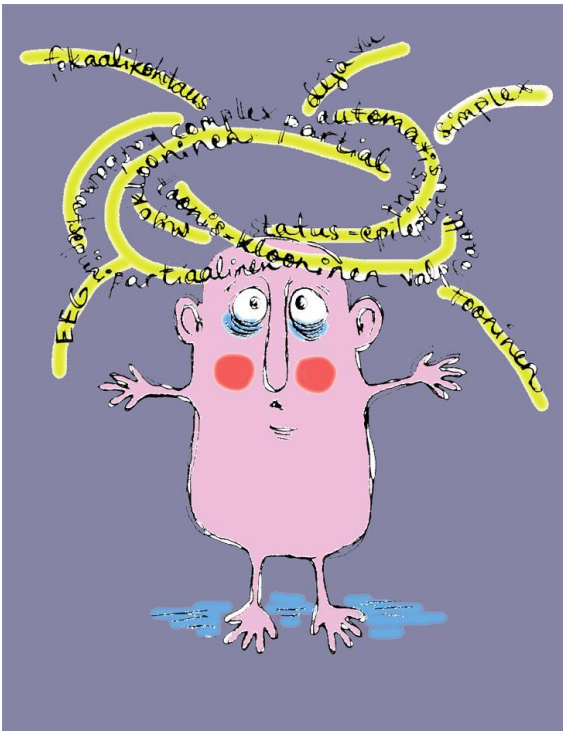
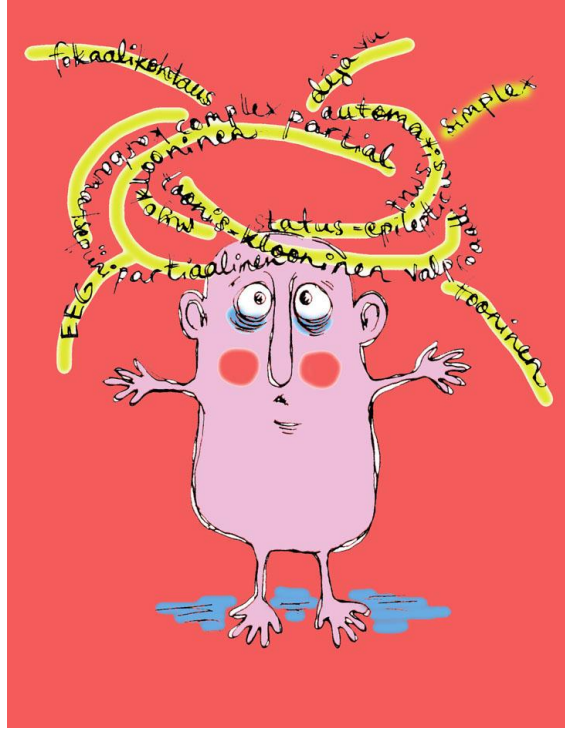

KUVA 74. Mörkö 2

Pää pyörällään (kuvat 75–78)

Etenkin, kun netistä hakee tietoa epilepsiasta, menee ihan sekaisin kaikista termeistä.

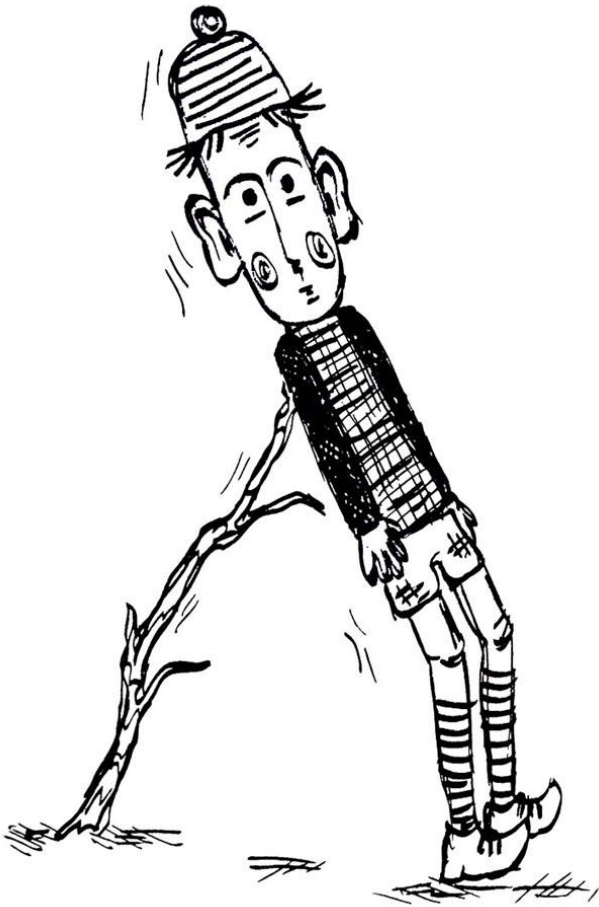
Myös, kun keskustelen neurologini kanssa ja hän selittää esimerkiksi eri lääkaineista tai epilepsian luonteesta, puolet menee toisesta korvasta ulos, sillä puheessa vilisee niin paljon termejä, jotka ovat minulle vieraita. Kuvat voisi sopia esitteeseen tai mainoskorttiin.

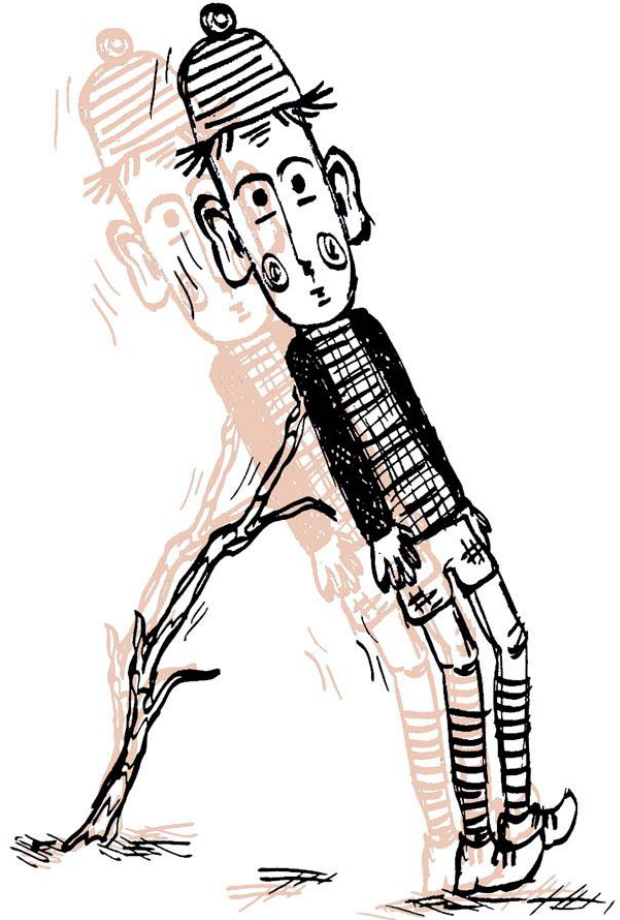
KUVAT 75-78. Pää pyörällään

Tuki 1 ja 2(kuvat 79 ja 80)

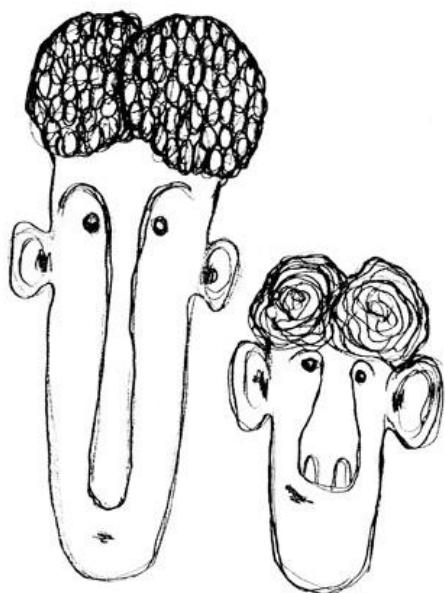
Kuvaa sitä, miten tärkeää on että sairaalla ihmisellä on hyvät tukijoukot. Pelkkä puun karahka ei riitä. Lukiessani Epilepsialiiton nettisivuilta tositarinoita epilepsiaan sairastuneista, moni kertoi siitä miten tärkeää perheen ja ystävien tuki on ollut. Etenkin toinen versio sopii mielestäni kuvituskuvaksi. Miksei myös paitaan tai kangaskassiin.

KUVA 79. Tuki 1

KUVA 80. Tuki 2

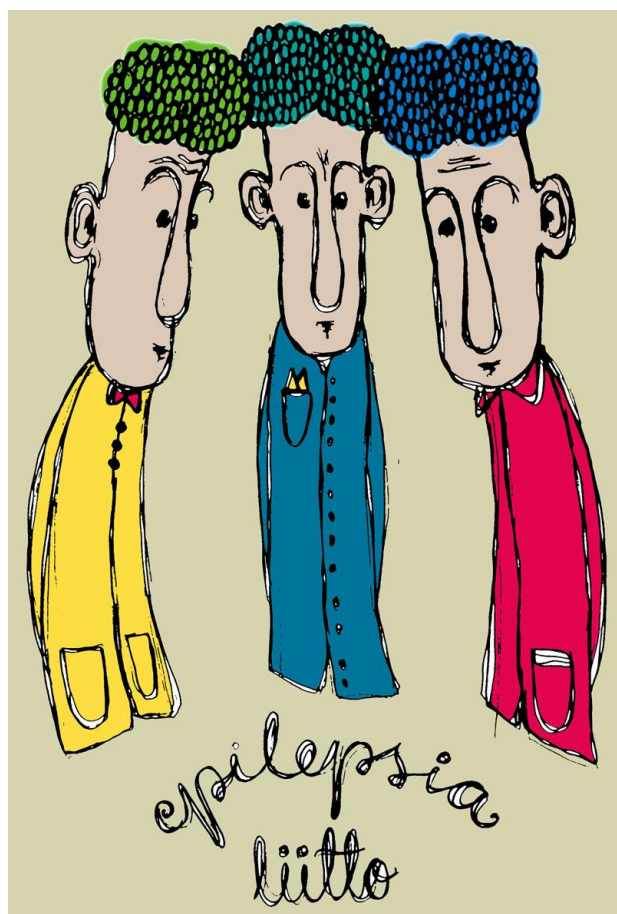
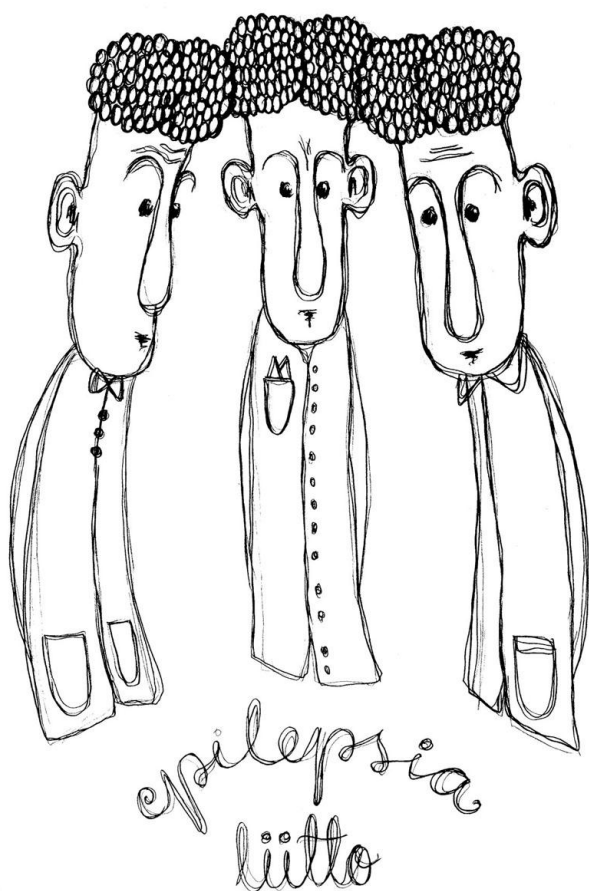
Aivomiehet (kuva 81)

Ajattelin, että kaikkien synkkien kuvien jälkeen on syytä piirtää jotain positiivisempaa välillä. Kuosi voisi sopia vaikkapa kortteihin, sillä kuka haluaisi antaa kortin jossa on kuva esimerkiksi epilepsiakohtauksesta? Aivot ovat aika tyyliteltyjä.

Kuva 81. Aivomiehet

Viisaat (kuvat 81 ja 82)

Kuva juontuu Aivomiehet - printistä. Koettaa ilmaista sitä, että Epilepsialiitto on se viisas ja hyvä porukka, joka työskentelee hyvässä yhteistyössä meitä epileptikoita varten.

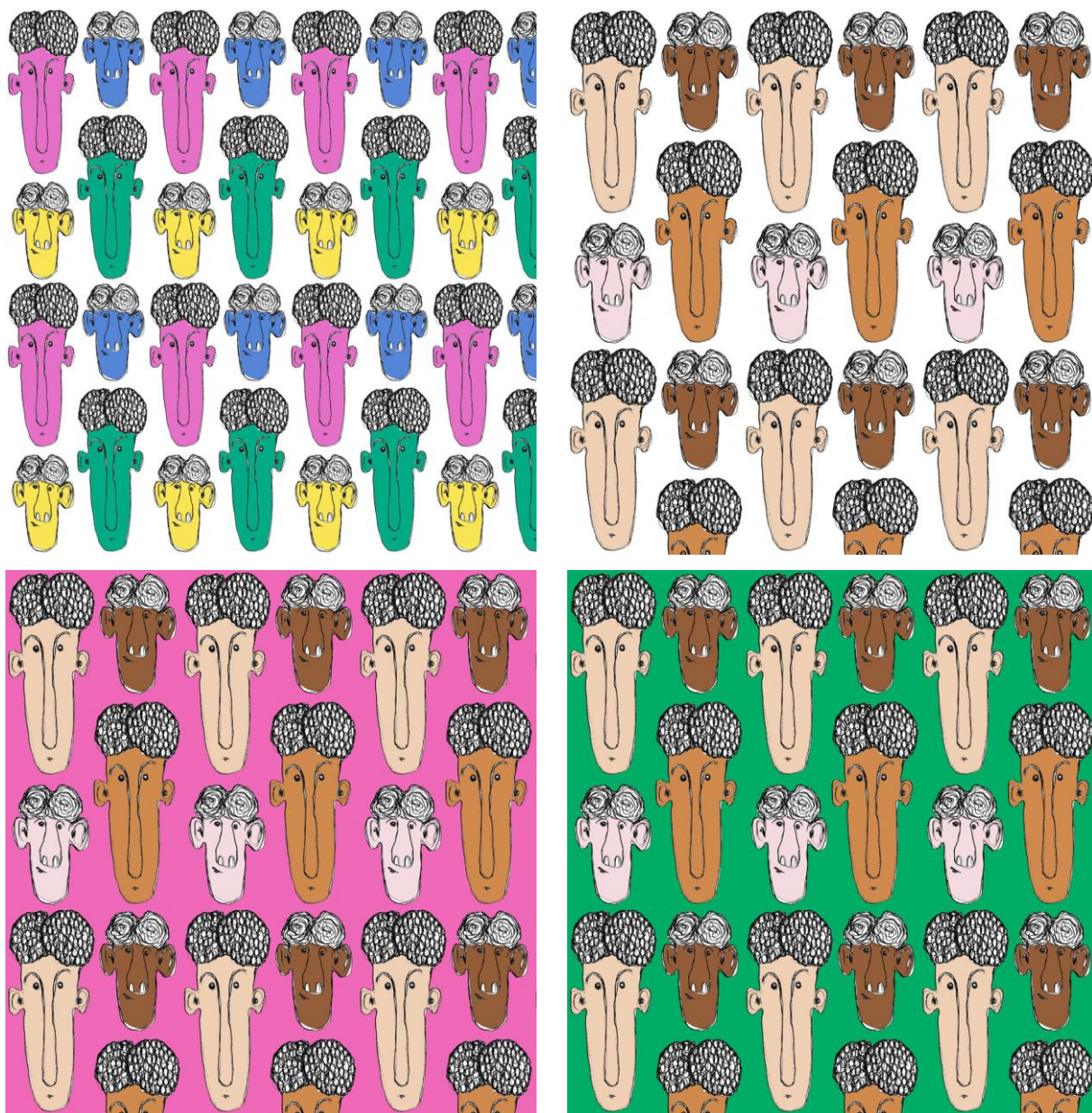

KUVAT 81 ja 82. Viisaat

Aivomiehet – kuosi (kuvat 83–86)

Juontuu Aivomiehet - printistä. Sopii mielestäni erityisen hyvin kortteihin. Voisi sopia myös esimerkiksi tasa-arvoisuutta edistäviin projekteihin.

”Nämä pääkuvat ovat kivoja, tykkään tästä ideasta, että kuva ei avaudu ihan heti jos et tiedä asiayhteyttä. Käyttö: kansikuva, T-paita (Tiina Leino).”

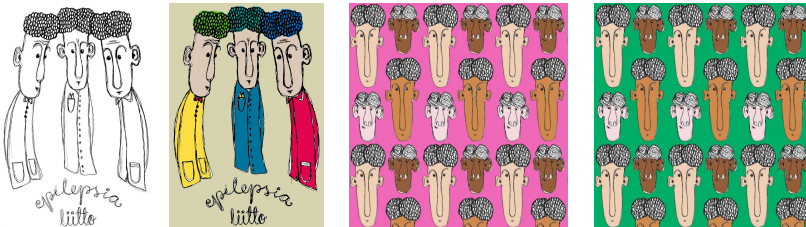
KUVAT 83-86. Aivomiehet- kuosi

7 JATKOKEHITTELYYN VALITUT PRINTIT

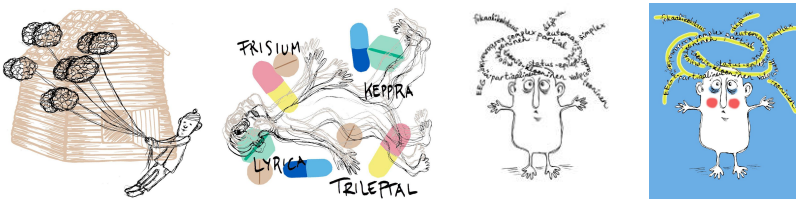
Olimme sopineet tapaamisen Helsingissä Epilepsialiiton keskuksissa perjantaina 10.3.2011. Tein tapaamista varten kansion (liite 4) johon valikoin mielestäni Epilepsialiitolle sopivimpia printtejä. Kansiossa on muutama printti, jota he eivät olleet ennen nähneet. Näitä ovat uudet, värikkämmät versiot Brainmusik- printistä (kuvat 87 ja 88) Pää pyörällä (kuvat 97 ja 98) sekä Tuki 2 (kuvat 99). Jännitin tapaamista, mutta kaikki pelot olivat turhia. Tapaaminen sujui paremmin kuin hyvin. He olivat hyvin kiinnostuneita useasta printistä ja sain niin paljon kehuja, että olin ihan häkeltynyt. Tapaamisessa olivat mukana minun lisäksi toiminnanjohtaja Sari Tervonen, järjestöpäällikkö Virpi Tarkiainen sekä harjoittelija Katja Seppinen. Lisäksi useita muita työntekijöitä piipahti neuvottelutilassa ja kaikilla oli tietenkin omia printtisuosikkeja.

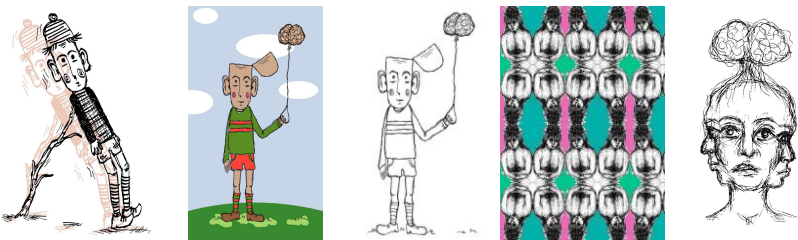
KUVAT 87-103 tulivat kansioon. KUVA 87 ja 88. Brainmusik 3 ja 4; KUVAT 89 ja 90. Labyrintti 1, 2

KUVAT 91 ja 92. Viisaat; KUVA 93 ja 94. Aivomiehet- kuosi

KUVA 95. Aivoriihi; KUVA 96. Lääkitys 2; KUVAT 97 ja 98. Pää pyörällä

KUVA 99. Tuki 2; KUVAT 100 ja 101. Ilmapallopoika; KUVA 102. Tunnepisteet- kuosi; KUVA 103. Aivonuttura

Teimme Opinnäytetyön ohjaus- ja hankkeistamissopimuksen (liite 5) sekä suullisen sopimuksen siitä, etten tarjoa tekemiäni, heitä kiinnostavia printtejä vielä kellekään muulle. Mitään tarkkaa määräaikaakaan printtien ”panttaamiselle” ei sovittu. Heitä kiinnosti erityisesti värillinen Tunnepisteet- kuosi (kuva 102, s.46). He halusivat tästä kuosista suuren uniikin kankaan Epilepsialiiton keskustoimiston aulan seinälle (kuva 104). Tämä yllätti minut, sillä minulle ei ollut tullut mieleenkään, että tuotteet olisivat jotain muuta kuin Internetissä myytäviä tuotteita. Lupasin laskea pikapuolin kustannusarvion (materiaalit ja työ) ja tehdä luonnoksia uniikkikankaasta. Tämä on hieno tilaisuus, sillä keskustoimistolla käy monenlaisia Epilepsialiiton yhteistyökumppaneita ja kangas olisi erittäin näkyvällä paikalla.

KUVA 104.
Epilepsialiiton
keskustoimiston
aula. Valokuva Katja
Seppinen 2011,
Epilepsialiitto

He ovat kiinnostuneita monista printeistä, mutta koska liiton varat ovat rajalliset eikä kerralla voi olla myynnissä kauhean suurta valikoimaa, heitettiin ilmaan mahdollisuus myös myöhemmästä yhteistyöstä. Tämä on tietysti aivan valtavan hienoa, juuri sitä mitä toivoin. Pidimme myös ideariihen uusista mainos- ja liikelahjoista, joiden ei tarvitse olla niin kustannustehokkaita kuin varainkeruutuotteiden. Näitä tuotteita annetaan muun muassa liiton yhteistyökumppaneille. Esiin tuli useita tuoteideoita, muun muassa palapeli, muistitikku, kalenteri ja kaulahuivi. Teemuki olisi hyvä tuote, mutta myös näitä lahjatuotteita lähetetään postitse, eivätkä ne saa olla särkyviä. Jätimme asian vielä pohdinnan alle.

Aivomiehet-kuosi (kuvat 93–94, s.46) kiinnosti korttisarjana. He ehdottivat, että teen korttisarjaan vastaavanlaiset kuosit myös naisista ja lapsista. Mielestäni idea on hyvä ja tartun siihen varmasti opinnäytetyöprosessin jälkeen. Ilmapallopoika on printti, josta kaikkien tähän mennessä nähneet, ovat pitäneet. Mörkö- printtiä (kuvat 73 ja 74, s.41) voisi käyttää lasten toimintaterapian osana esimerkiksi sillä tavalla, että lapsi voi jatkaa kuvan piirtämistä tehden näin kuvallisen tarinan. Pää pyörällään- printti (kuvat 97 ja 98, s.46) kiinnosti myös, mutta siinä olevaa tekstiä täytyy muuttaa selvemmäksi. Labyrintti- printti (kuvat 89 ja 90, s.46) kiinnosti edelleen, mutta osan mielestä se on liian tavanomainen. Aivokuvia käytetään monessa muussakin yhdistyksessä. Olen samaa mieltä. Emme vielä keskustelleet printtien hinnoista, sillä mitään lopullisia valintoja ei tehty.

Osa kuoseista oli, niin kuin olin arvellutkin, liian rankkoja varainkeruutuotteisiin. He olivat kuitenkin sitä mieltä, että puhuttelevuutensa ja tunteellisuutensa takia ne ovat mahdollisesti sopivia kuvituskuviksi Epilepsialiiton lehteen ja muihin tietoa jakaviin painotuotteisiin. Puhuimme myös kuvieni käytöstä Epilepsialiiton Facebook- sivuilla.

Lupasin alustavasti omat kasvoni tulevien tuotteiden markkinoinnin taustaksi ja jos oikein ymmärsin, minusta ja suunnittelustani voidaan tehdä juttu Epilepsialiiton jäsenlehteen. He totesivat, että tästä voi jäädä leima otsaan pysyvästi, mutta se ei kauheasti huoleta minua. En peittele sairauttani. Tosin ei minulla ole ollut tapana myöskään ilmoittaa siitä heti kaikille. Uskon kuitenkin, että tästä on enemmän hyötyä kuin haittaa.

8 POHDINTA

Ihmettelen, kuinka näennäisen helposti ja nopeasti osa printeistä syntyi. Melkein kuin vahingossa. Pikainen ”tuherrus” paperille, skannaus, pientä muokkausta koneella ja väriä pintaan. Tietysti jokaisen kuvan takana on pidempi, osin tiedostamaton prosessi ja ajoittain pientä tuskasteluakin. Kaikki huonotkin luonnokset ovat sitä aivotyötä, lämmittelyä, jota vaadittiin, että lopullinen kuva pääsi paperille. Joskus, kun jätin luonnoksen vähäksi aikaa, löysin siitä myöhemmin jotakin mielenkiintoista ja jatkamisen arvoista. Pilalle mennyt luonnos voikin olla hyvä pohja. Ei tule ainakaan tyhjän paperin kammoa tai epäonnistumisen pelkoa, kun käsittelee jo menetettyä luonnosta. Luonnosteluprosessi oli pääosin mukava ja tavallista vaivattomampi ehkä myös sen takia, että aihe oli minulle läheinen ja ajankohtainen.

Vaikka sainkin suunnitteluprosessin aikana hyvää palautetta Epilepsialiiton työntekijöiltä, Tiina Leinolta, vanhemmiltani sekä opettajiltani, välillä minusta tuntui, että kuvista puuttui hyvän värienkäytön lisäksi taitoa ja jotakin muuta, mitä en oikein osaa edelleenkään määrittää. Luonnostelutavastani puuttuu ehkä vielä leikkisyyttä ja monimuotoisuutta. Teen kuvia usein samalla tavalla ja samoilla välineillä.

En ehkä päässyt vanhasta luonnostelutavastani täysin irti ja sensuroiva kriitikko asuu minussa edelleen, mutta se ei huuda enää niin kovaa. En usko, että pelkään tuoda esille rankkoja asioita. Jarruttelen piirtäessäni lähinnä sen takia, että pelkään saavani ”tuomion” piirtäjän taidoistani. Seuraava projektini voisi olla luonnoskirjan tekeminen. Opinnäytetyöprosessin aikana en sellaista ehtinyt kokeilemaan, mutta tulevaisuudessa se voi olla arvokas työskentelytapa ja avata monia lukkoja. Olen huomannut jo aiemmin itsekin sen, että kun luulee vain piirustelelevansa huvikseen itselleen, ei siis muille näytettäväksi, tulee parasta jälkeä. Ehkä löydän menetelmän kautta uudestaan sen leikkisyyden ja nautinnon, jota tunsin lapsena ja vielä teini-iässäkin piirtäessäni.

Pystyn käyttämään kuvien muokkauksessa avukseni Adobe Photoshop-kuvankäsittelyohjelmaa kohtalaisesti, mutta se on vielä kaukana siitä, että saisin ohjelmasta kaiken hyödyn irti. Photoshop ei myöskään ole paras mahdollinen ohjelma esimerkiksi kuvien koon muuntelussa jos haluaa, että tarkkuus pysyy hyvänä. Tätä varten pitäisi oppia käyttämään Adobe Illustrator-ohjelmaa. Opinnäytetyöraportin ulkoasu ei myöskään ole paras mahdollinen. Siihen olisi pitänyt kiinnittää enemmän huomiota.

Yhteistyö Epilepsialiiton kanssa jatkuu opinnäytetyöprosessin jälkeen, mitä tietysti toivoin. On mahdollista, että he ostavat useampia kuoseja. Rahallisesti yhteistyö Epilepsialiiton kanssa ei varmasti ole kaikkein kannattavin, mutta se ei olekaan tärkein käteen jäävä asia tässä projektissa. Minulle tärkeimpiä asioita ovat kokemusten kerryttäminen ja näkyvyyden saaminen aloittelevana muotoilijana. On myös hienoa jos printtieni avulla pystyn tukemaan liiton toimintaa. Jos nyt käykin kaikesta huolimatta niin, että Epilepsialiitto ei haluakaan ostaa mitään kuoseista tai printeistäni, tarjoan niitä tulevaisuudessa jollekin muulle yritykselle tai yhdistykselle. Kaikki niistä ei kuvasta pelkästään epilepsiaa.

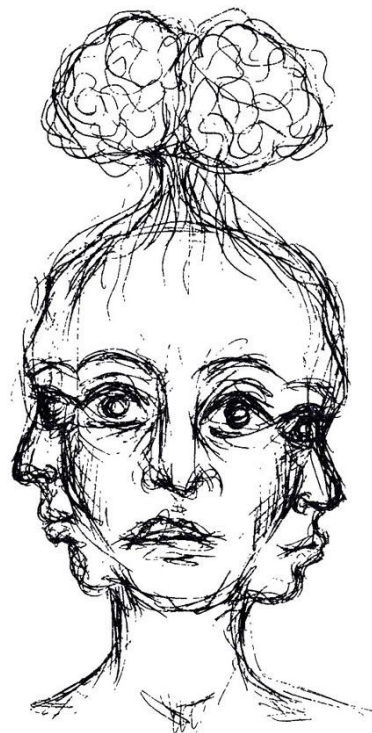

KUVA 105.
Brainmusik 3

Kaiken kaikkiaan on hyvä, että kävin aihetta läpi, jotta ”epileptikko- minä” tulee itselleni selkeämmäksi. Olen ajatellut tämän opinnäytetyöprosessin aikana sairauttani enemmän, kuin koko sen viiden vuoden aikana, joina minulla on epilepsia ollut. Olen myös etsinyt kaikenlaista tietoa varsinkin Internetistä ja lukenut monia ”vertaistarinointa”. Luin myös Hämeen-Anttilan Suden vuosi- ja Landerin Tulkoon myrsky- romaanit, joista etenkin Suden vuodesta pidin. Näistä kaikista lukemistani kertomuksista en huomannut selkeästi saavani vaikutteita kuviini. Eniten kuvissa näkyy omat henkilökohtaiset tuntemukseni.

En tiedä miltä kuvani näyttävät toisten epileptikkojen mielestä, löytävätkö he yhtymäkohtia kuvistani omaan sairauteensa nähden. Siitä voisi ottaa selvää myöhemmin. Kirjoitin lähes jokaisen luonnoksen pohjalla olleesta tunteesta ja näin tunteista tuli ehkä konkreettisempia ja helpommin käsiteltäviä. Voi olla, että tämän prosessin jälkeen osaan kertoa neurologilleni tarkemmin esimerkiksi siitä miltä ennakkotuntemukset tuntuvat. Tämä on tärkeää, jotta epilepsiani syy voidaan määrittellä tarkemmin ja näin ehkä löydetään paras hoitomuoto.

Mielestäni onnistuin tavoitteessani ja sain aikaan puhuttelevia ja tunteikkaita kuvia. Kaiken palautteen perusteella kuvistani löytyy myös niihin haluamaani huumoria. Prosessin aikana, omiksi suosikeikseni ovat nousseet Aivonuttura- (kuva 106) sekä Brainmusik- printit (kuva 105, s. 50). Kehuvien kommenttien ja innostuneen vastaanoton ansiosta sain lisää itsevarmuutta suunnittelijana. Nyt voin nähdä itseni tekemässä printtejä ainakin sivutöinä. Huomaan, että kiinnitän aiempaa enemmän huomiota erilaisiin mainosten ja korttien kuvituksiin. Kuvittaminen onkin alkanut kiinnostaa minua yhä enemmän.

KUVA 106. Aivonuttura

KUVALUETTELO

Kuva 1 Epilepsiatunnus, riipus. Epilepsialiitto ry. Saatavissa:

www.epilepsia.fi/epilepsialiitto/oppaat_ja_tuotteet/verkkokauppa/tunnukset_epilepsiaa_sairastaville/riipus.804.shtml [viitattu 2.2 2011]

Kuva 2 Kampanjapaita. Epilepsialiitto ry. Saatavissa:

www.epilepsia.fi/epilepsialiitto/oppaat_ja_tuotteet/verkkokauppa/vaatteet_ja_reput?C=794&product_id=92 [viitattu 2.2 2011]

Kuvat 3-103 Roosa Salokangas

Kuva 104 Epilepsialiitto ry:n keskustuimiston aula, Helsinki. Katja Seppinen, Epilepsialiitto ry.

Kuva 105 ja 106 Roosa Salokangas

Kuvio 1 Roosa Salokangas. Kuvio on tehty Pirkko Anttilan Realistisen evaluaation ja tuloksellisen kehittämistyön- kaavion pohjalta.

AINEISTOT

Cogliatry, J. & Walton, R. 2008. The Big Book of Illustration Ideas: 2. New York. HarperCollinsPublishers.

Hämeen-Anttila, V. 2003. Suden vuosi. Keuruu. Kustannusosakeyhtiö Otava.

Lander, L. 2010. Tulloon myrsky. Juva. WS Bookwell Oy.

Epilepsialiiton nettisivut, tositarinat

www.epilepsia.fi/kampanja/tositarinoita [viitattu 15.02 2011]

Nuoret Liekit, Facebook

<http://www.facebook.com/home.php?ref=hp#!/group.php?gid=41567336404>

[viitattu 28.12 2010]

LÄHTEET

Anttila, P. 2007. Realistinen evaluaatio ja tuloksellinen kehittämistyö. Hamina. Akatiimi Oy.

Yrjölä, S. 2007. Luonnoskirja – The Sketchbook. Helsinki. Lönnberg Print & Promo.

www.duosport.fi/Texas-Bull-t-paita [viitattu 2.2 2011]

www.epilepsia.fi/epilepsialiitto/epilepsialiiton_toiminta [viitattu 22.02 2011]

www.spreadshirt.fi/valkoinen-mukit-C4408A10764678 [viitattu 2.2 2011]

www.tohtori.fi/?page=4069997&search=Epilepsia [viitattu 07.02 2011]

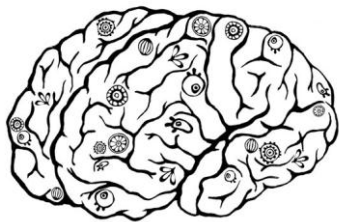
LIITTEET

Liite 1 Tunnetila: Déjà vu – kohtaukseton kohtaaminen

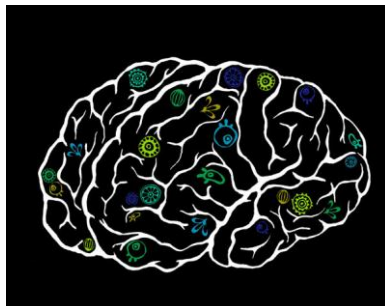
Minulla on epilepsia, joka on saatu kuriin niin, ettei varsinaisia tajunnanmenetyskohtauksia tule. Nyt, etenkin tämän jakson aikana, olen ilmeisesti nukkunut liian vähän ja stressannut liikaa, sillä minulle on tullut useita ns. kohtauksettomia kohtauksia. Näitä kohtauksettomia kohtauksiakaan ei saisi tulla; ne ovat yhtäläisiä kohtauksia. Minä kutsun näitä kohtauksia déjà vu:iksi, sillä usein tuntuu siltä kuin asia olisi tapahtunut ennenkin. Usein tunne tulee samassa tilanteessa aamulla heti heräämisen jälkeen, kun olen käynyt wc:ssä ja pesen käsiäni. Johtuneeko sitten valosta tai veden kohinasta, en tiedä, mutta tunne on hyvin epämiellyttävä.

Déjà vu alkaa usein ennakkoaavistuksella, että nyt on sellainen tilanne että déjà vu voisi tulla. Alan pestä käsiäni. Katson käsiä, vettä ja saippuaa ikään kuin ulkopuolisena., Yritän katsoa itseäni peilistä ja tsemppata ettei sitä tulisi. Muistutan itselleni, että pitää hengittää. Mahan pohjassa alkaa tuntua siltä, kuin olisin vuoristoradassa ja kummitusjunassa samaan aikaan. Tuijotan peiliä, hanaa tai vain jonnekin kaukaisuuteen. Mietin pitäisikö istua, jos tuleekin kohtaaminen. Joskus istun, mutta usein vaan ajattelen että pitää päästä äkkiä pois vessasta. Mietin kuitenkin hölmösti siinä tilanteessa, että pesinkö varmasti kädet hyvin. Silloin tällöin tulee absurdeja mielikuvia, kuten häivähdys Nalle Puhista. Mietin aina, että miten se tähän liittyy. Enhän ole koko hahmoa nähnyt taikka ajatellut pitkään aikaan. Mielikuva ei ole mitenkään suloinen. Se on kuin psykologisesta trilleristä, missä ei varsinaisesti tapahdu mitään, mutta tietää jotain kauheaa on kohta tapahtumassa. Voisin kuvitella, että paniikkikohtaaminen tuntuu vähän samanlaiselta. Entä jos saankin ”vain” paniikkikohtauksia, en epileptisiä kohtauksia ja lääkkeitä vaihdellaan ja lisätään turhaan? Ei, kaipa neurologini on puheistani päätellyt ihan oikein. Tai kuka tietää? Aivoista tiedetään niin vähän...

Liite 2 Epilepsialiitolle ja Tiina Leinolle 31.1 2011 lähetetty kuvaesitys, osa 1

1.

2.

"1 ja 2 sopivat hyvin esitteisiin ja t-paitoihin ym. Niissä on mun mielestä toivoa ja hyviä fiiliksiä – epilepsia ei ole vaan synkkyyttä, elämä jatkuu sairaudesta huolimatta"

3.

4.

"3 ja 4 toimii varmaan myös paidoissa ym. printeissä, tää voi puhutella enemmän poikia, miehiä"

5.

6.

7.

"5, 6, 7, näistä toi 7. on musta toimivin painoteknisesti, Tykkään myös 5, koska siinä kaksi väriä korostaa irrallisuuden tunnetta. Nämä kuvat koen ennen kaikkea taideteoksina."

8.

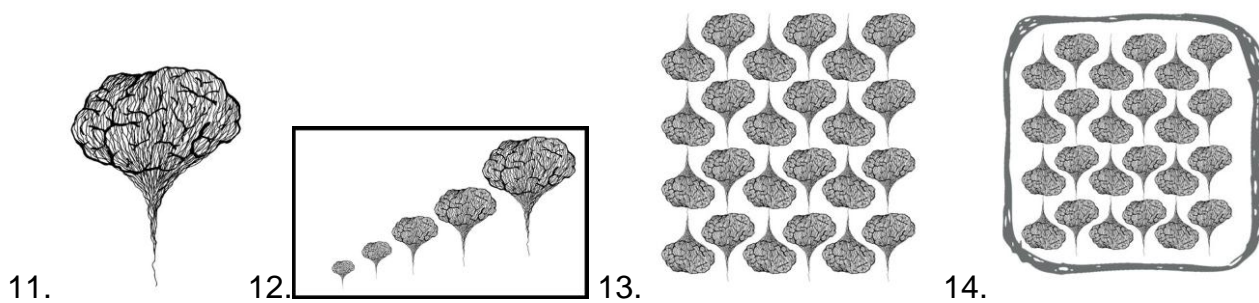
9.

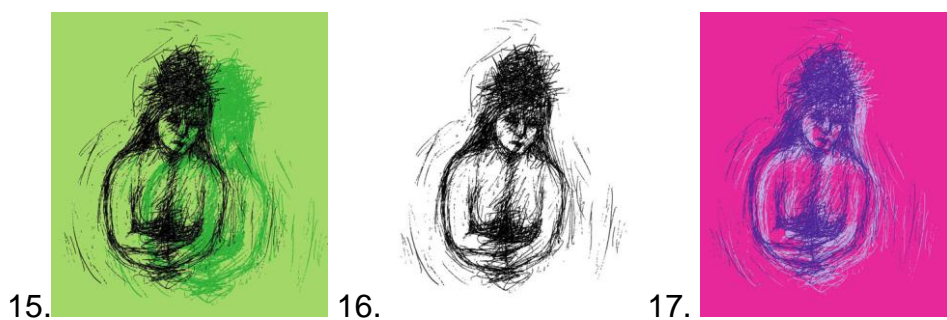
10.

"8, ja 9 on hurjia ja koskettavia ja laittaisin ne ehdottomasti esim. esitteeseen jossa kerrotaisiin epilepsiasta ja sen aiheuttamista tunteista.

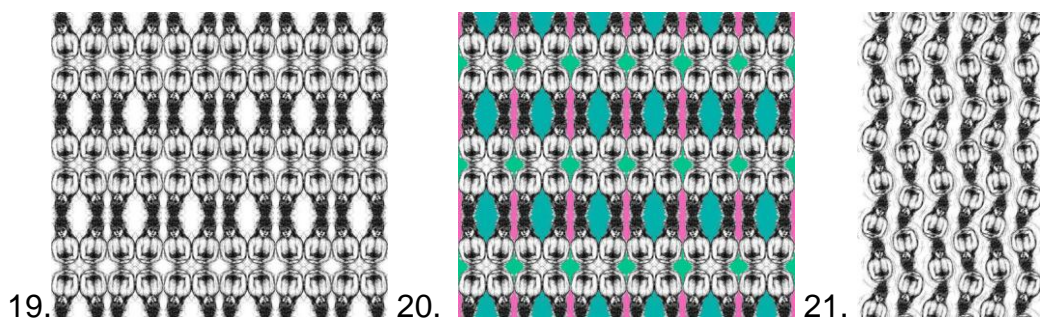
10, menee samaan sarjaan 8 – 9 voi toimia lapsille ja 10 nuorille."

"11 – 14 voi kertoa siitä miten epilepsia etenee ja esim. viimeisissä kuvissa tilanne voi olla hallussa ja olo seesteisempi."

"15–18 koskettaa mua syvästi yhtä aikaa yksin ja toisaalta ihan hajalla, sellainen tunne mulle tulee."

"19 – 21 on hienosti koostettu kokonaisuus, mulle tulee mieleen tästä hermosäikeet. Toimii esim. kankaana, muistikirjan kantana jne."

"22 on kaunis ja siitä tulee mieleen kerroksellisuus ja siirtyminen vaiheesta toiseen"

22.

23.

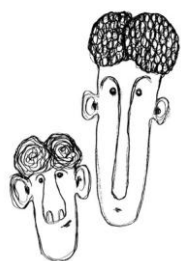

24.

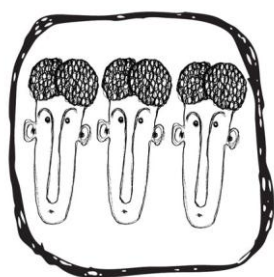

25.

"23- 25 aivan loistavia printtejä t-paitoihin, kortteihin ja julisteisiin, herättää kysymyksiä ja kuvaa vahvasti tunnetta"

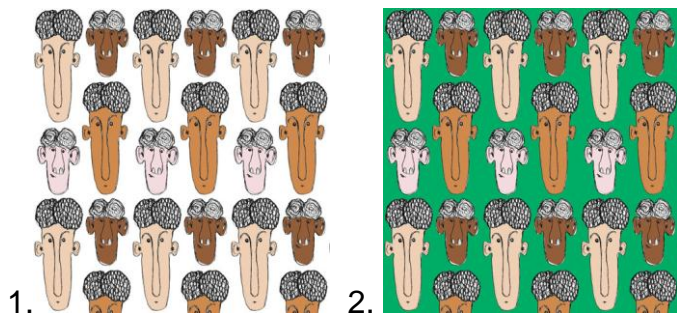
26.

27.

"26–27 tykkään näistäkin mutta näissä kuva ei avaudu jos et tiedä yhteyttä."

Liite 3 Epilepsialiitolle 10.2 ja Tiina Leinolle 11.2 2011 lähetetty kuvaesitys, osa 2

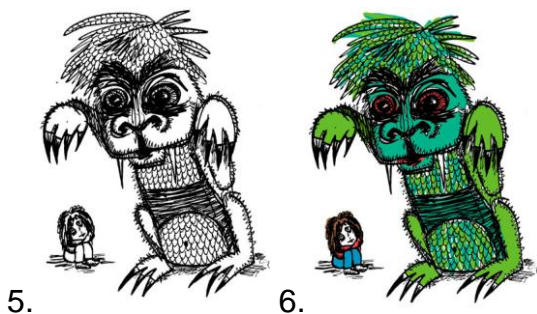
"1. ja 2. Nämä pääkuvat ovat kivoja, tykkään tästä ideasta, että kuva ei avaudu ihan heti jos et tiedä asiayhteyttä.

Käyttö: kansikuva, T-paita"

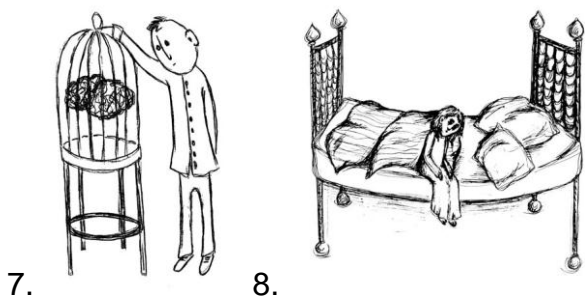
"3. ja 4. Kuvastaa hyvin sitä että kuulutaan yhteen, yhteisellä asialla jne.

Käyttö: esim. lehtikuvitukseen"

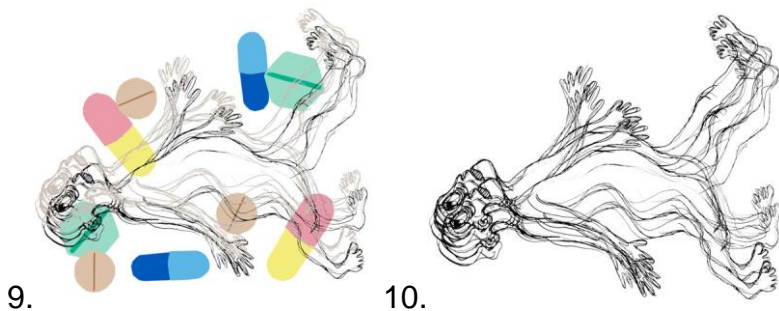
"5. ja 6. Hurja mörkö joka on yhtä aikaa pelottava, mutta silti sellainen että sitä tahtoo tutkia tarkemmin.

Käyttö: esim. lehtikuvitukseen, sellaiseen yhteyteen jossa kerrotaan pienen lapsen tunnetiloista kohtauksien jälkeen."

"7. ja 8. kuvituskuvia

Käyttö: esim. lehtikuvitukseen"

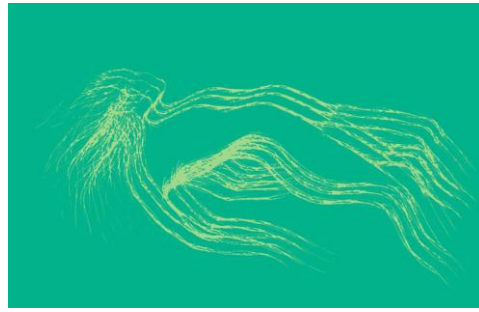

"9. ja 10. Vahvoja kuvia jotka herättävät minussa ajatusten tulvan, varsinkin 9. jossa on lääkkeet mukana

Käyttö: lehtikuvitukseen, postikorttiin, T-paita"

11.

12.

"11. ja 12.
kuvituskuvia, jotka
kuvaavat hyvin
irralisuuden tunnetta

Käyttö:
lehtikuvitukseen"

13.

14.

"13. ja 14. Hurjia naisia

Käyttö: lehtikuvitukseen"

15.

16.

"15. ja 16. vahvoja kuvia,
vastavärien käyttö sopii hyvin
kuvan (16.) tunnelmaan.

Käyttö: postikorttiin"

17.

"17. Jotain koskettavaa, tulee
mieleen iäkkäät kroonikkopotilaat
sairaaloissa.

Käyttö: lehtikuvitukseen"

18.

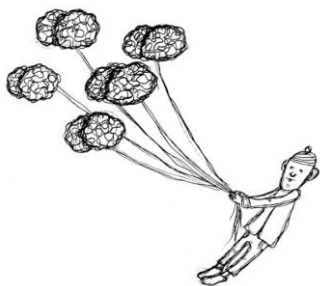
19.

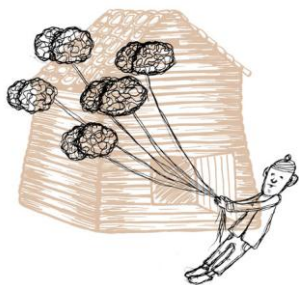
20.

"18. 19. ja 20. Tämän kuvasarjan kuvat
toimivat hyvin moneen eri käyttöön.
Teknisesti 18. on toimivin esim. T-paita
printtiin ja jos haluaa kaksi värisen niin nuo
punaiset säkkärät voi lisätä tähän kuvaan.

Käyttö: lehtikuvitukseen, postikorttiin, T-paita"

21.

22.

"21. ja 22. Tulee mieleen
leijuva olotila, Déjà vu

Käyttö: lehtikuvitukseen"

Kuvia printeistä tuotteissa. Alkuperäiset kuvat ovat Internetistä. T-paita-kuva on osoitteesta www.duosport.fi ja mukikuva osoitteesta www.spreadshirt.fi.

Liite 4 Kansio valituista printeistä, tekijän hallussa

Liite 5 Opinnäytetyön ohjaus- ja hankkeistamissopimus

Edit

<http://apps.savonia.fi/lomakkeet/ThesisAgreement/Edit/6e2dbfd4-57...>

Opinnäytetyön ohjaus- ja hankkeistamissopimus

Opiskelija	
Nimi	Salokangas Roosa Maria
Opinto-oikeuden numero	46965
Ryhmäkoodi	KUS7ST
Koulutusohjelma	Muotoilun koulutusohjelma
Tutkintonimike	Muotoilija (amk)
Osoite	Melankatu 4 A 3 70500 KUOPIO
Puhelin	040 540 2148
Sähköposti	Roosa.Salokangas@student.savonia.fi
muu käytössä oleva sähköposti	roosa.salokangas@hotmail.com
Muut opiskelijat	

Opinnäytetyö	
Aihe/työnimi	Epilepsia printtinä
Aikataulu	10.1.-20.3.2011
Opinnäytetyö	☒ tallennetaan kansalliskirjasto Theseus-tietokantaan tai ☐ tiivistelmät julkaistaan Savonia-ammattikorkeakoulun kirjaston www-sivuilla.

Liitteet

- Aihekuvaus
 Työsuunnitelma
 Luvat ja sopimukset
 Muut liitteet

Toimeksiantaja/yhteistyökumppani	
Organisaatio	Epilepsiafoorumi ry
Y-tunnus	0221196-2
Yhteyshenkilö/ohjaaja	Sari Teivonen
Osoite	Malminkatu 26, 00700 Helsinki
Puhelin	09 3526 2320
Sähköposti	Sari.Teivonen@epilepsiafoorumi.fi

Lisää toimeksiantaja

Savonia-ammattikorkeakoululla on

- oikeus rekisteröidä tässä sopimuksessa olevat toimeksiantajan tiedot asiakasrekisteriin
 oikeus käyttää toimeksiantajan tietoja opinnäytetyöhön liittyvässä palautteen keräämisessä
 oikeus käyttää toimeksiantajan tietoja markkinoinnissaan.

Ohjaushenkilöstö

Nimi	Riitta Junnila-Savolainen
Osoite	Kuopion Muotoiluakatemia, PL 98 (Piispankatu 8), 70101 Kuopio
Puhelin	050 588 5072
Sähköposti	riitta.junnila-savolainen@designkuopio.fi

Lisää ohjaaja

- Sopimus kustannuksista ja niiden korvaamisesta

Edit

<http://apps.savonia.fi/lomakkeet/ThesisAgreement/Edit/6e2dbfd4-57...>

Tallenna

Tulosta PDF

OPINNÄYTETYÖN SOPIMUSEHDOT**Ohjaus ja vastuut**

Vastuu opinnäytetyön tekemisestä ja tuloksista on opiskelijalla. Savonia-ammattikorkeakoulun ohjaushenkilöstön vastuu rajoittuu opinnäytetyön tavanomaiseen ohjaukseen. Ohjauksella tuetaan työn tavoitteiden saavuttamista.

~~Toimeksiantaja/yhteistyökumppani sitoutuu antamaan opiskelijan käyttöön kaikki opinnäytetyön tekemisessä tarvittavat tiedot ja aineistot sekä ohjaamaan opinnäytetyötä toimeksiantajan/yhteistyökumppanin näkökulmasta.~~

toimeksiantajalle
Oikeudet tuloksiin ja muihunkin opinnäytetyöhön liittyvään aineistoon, laitteisiin ja sovelluksiin

Tekijänoikeus opinnäytetyöhön ja sen tuloksiin/tuotoksiin kuuluvat opinnäytetyön tekijälle. Ammattikorkeakoulu ja toimeksiantaja/yhteistyökumppani saa käyttö- tai muut oikeudet opinnäytetyön tuloksiin/tuotoksiin ja niiden kaupalliseen ym. hyödyntämiseen ainoastaan sopimalla niistä erikseen opinnäytetyön tekijän kanssa.

Julkistaminen ja luottamuksellisuus

Opinnäytetyö on aina kokonaisuudessaan julkinen. Tekijä on velvollinen luovuttamaan opinnäytetyön ohjeiden mukaan toimeksiantajalle ja ammattikorkeakoululle. Opinnäytetyö julkaistaan sähköisesti Kansalliskirjaston Theseus-tietokannassa tekijänoikeussäädöksiä noudattaen.

Mikäli opinnäytetyö sisältää liikesalaisuuksia tai muita julkisuuslaissa(621/99) salassa pidettäväksi määrättyjä tietoja, on opinnäytetyön raportti laadittava niin, että tietojen luottamuksellisuus säilyy. Tarvittaessa salassa pidettävät tiedot on jätettävä työn tausta-aineistoon, ammattikorkeakoulu ei arkistoi salassa pidettäviä aineistoja. Luottamuksellisuuden laajuudesta ja salassapitoajasta on sovittava erillisellä sopimuksella.

Opinnäytetyön osapuolet (opiskelija, toimeksiantaja/yhteistyökumppani ja ohjaushenkilöstö) sitoutuvat pitämään salassa kaikki opinnäytetyön tekemisessä ja sitä edeltävissä tai sen jälkeisissä neuvotteluissa esiin tulevat luottamukselliset tiedot ja asiakirjat sekä pidättäytymään käyttämästä hyväkseen toisen osapuolen ilmaisemia luottamuksellisia tietoja ilman erillistä lupaa.

Kustannukset ja niiden korvaaminen

Opinnäytetyöstä mahdollisesti aiheutuvien kustannusten (aineistojen hankinta, raaka-aineet, matkat, työkorvaus jne.) korvaamisesta ja maksettavista palkkioista toimeksiantaja/yhteistyökumppani ja opiskelija sopivat keskenään.

Savonia-ammattikorkeakoulu ei vastaa opinnäytetyön kustannuksista.

www.savonia.fi

Allekirjoitukset ja nimen selvennykset:

R. S. - Roosa Salokangas 19.12.2010

*Samu Oja Samu Ojavanen, DI
Epilepsiatutkimus 17 11.3.2011*

www.savonia.fi

